

Soma'da bugün ve yarın

>> 8

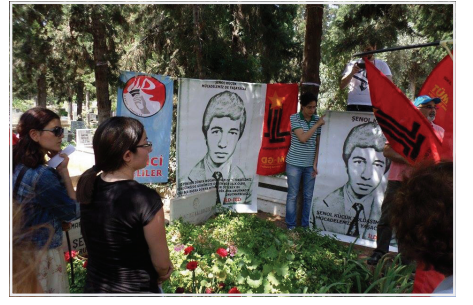
Adalet Soma'ya uğrar mı?

>> 9

Tekmelenen madenciye ceza

>> 12

Şenol Küçük Mersin'de anıldı

>> 13

Haziran 2015
Sayı 37

yenidünya

halk gazetesi

Kurucusu: **Mustafa Suphi** (1883-1921)

2.50 lira (KDV dahil)

www.yenidunyagazetesi.com

METAL İŞÇİSİ

AYAĞA KALKTI

Metal işçileri zincirlerini kırıyor. Zafer direnen emekçinin olacak.

On binlerce metal işçisi MESS ve Türk Metal'in AKP koruması altında dayattığı kölelik koşullarına karşı isyan etti.

Metal işçilerinin tepkisini Birleşik Metal İş'in grevlerini yasaklatarak bastırmaya çalışan patronlar, Türk Metal'in üyelerinin de direnişe geç-

mesiyle şaşkına döndüler. Metal işçisi kurtuluşun ancak kendi kaderini eline almakla mümkün olduğunu gösteriyor.

>> 2

1 Mayıs 2015: Halk direnişi sürüyor

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, bu yıl da, AKP'nin gerici-lik, vurgunculuk ve savaş rejimine karşı kitlesel di-renişin sembolü oldu.

>> 4

Hasan Nasrallah: İŞİD insanlığa yönelmiş bir tehdittir

"Lübnan'daki ve bölgedeki herkesi sorumluluk alma-ya, bu tehdide karşı gel-meye ve bu büyük tehdit karşısında büründükleri sessizliğe, tereddüde ve ta-raftsızlığa son vermeye ça-ğırıyorum"

>> 7

ali uğur

Kenan Evren'in mezarına bir tas suyu çok gördüler

>> 12

hülya kortun

Gezi Direnişi'nin ikinci yıldönümünde

>> 3

onur balcı

Metal direnişinin anlattıkları

>> 10

Metal işçisi ayağa kalktı

Yıllar süren esaret

On binlerce metal işçisinin ayağa kalkmasının altında, yıllardır patron-MESS, Türk Metal, iktidar boyunduruğu altında dayatılan kölelik koşulları yatıyor. 12 Eylül faşizminin etkisiyle metal işkolunda en büyük sendika olarak konumlandırılan Türk Metal sermayenin taleplerini işçilere dayatmaktan ibaret olan toplu sözleşmeler yaptı. Türk Metal, sermayenin elinde o kadar yararlı bir alet oldu ki, Birleşik Metal İş'in örgütlenmeye başladığı yerlerde patronlar hemen baskı ve zorla Türk Metal'i örgütlemeye çalıştılar. Türk Metal'in işe yaramadığı yerlerde ise benzer özelliklere sahip Çelik İş'i devreye sokmaya çalıştılar. Sarı sendika boyunduruğunu kıramayan metal işçisi ise bunun bedelini MESS dayatmaları altında imzalanan kölelik sözleşmeleriyle, sefalet ücretleriyle ödedi.

Metal işkolundaki MESS dayatmaları esas olarak 1992'de DİSK'in yeniden açılması ve Birleşik Metal İş'in sahneye etkili şekilde girmesiyle hafiflemeye başladı. Birleşik Metal İş'in demokratik yapısı ve sendikal mücadelesi ilk olarak MESS ile Türk Metal arasında imzalanan çerçeve sözleşmeler olan grup toplu iş sözleşmelerinin (grup TİS) daha iyi koşullarda imzalanmasını getirdi. Metal işçilerinin Türk Metal boyunduruğunu kırma mücadelesi de buna bağlı olarak hızlandı. 1990'ların sonunda metal işçisi bugünküne benzer şekilde kitlesel olarak ayağa kalktı. Ama o günün koşullarında bu hamle istenilen sonuçları vermedi. Başta ücretler olmak üzere çeşitli alanlarda iyileşmeler sağlansa da boyunduruk tam olarak kırılmadı.

Metal işçilerinin, Metal Sanayicileri Sendikası MESS ve Türk Metal arasında imzalanan 2014-2017 dönemi grup toplu iş sözleşmesine yönelik tepkisi büyük bir isyan dalgasına yol açtı. Bursa Renault fabrikasında 14-15 Mayıs gece vardiyasına gelen işçilerin, arkadaşlarından bazılarının işten atıldığını öğrenmesi üzerine vardiyaya girmemesi ile, saat 00.00'da başlayan eylem kısa sürede yayılarak isyana dönüştü. İnsanca yaşamaya yetecek ücret, temsilcilerini demokratik yollarla seçebilmek, sarı sendika Türk Metal'in iş yerine sokulmaması ve hiç kimsenin işten atılmaması talebiyle başlayan direniş ile Renault, Tofaş, Ford Otosan, Türk Traktör, Mako, Coşkunöz, Ototrim, Valeo başta olmak üzere birçok fabrikada üretim durdu. Direnişin etkisi uluslararası boyutlarda hissedildi. Motor üreten Bursa fabrikasının durması ile Renault'un Romanya ve İtalya fabrikalarında da üretim durdu.

Dipten gelen dalga

Metal işçisinin MESS Türk Metal boyunduruğundan kurtulmak için mücadelesinin yükseleceğinin ilk işaretleri Birleşik Metal İş sendikasının 2010 yılında giriştiği mücadele ile verildi. Birleşik Metal İş, işkolundaki en büyük işçi sendikası ile MESS arasında imzalanan ve diğer sendikaları baskı altına alan grup TİS'e karşı bayrak açarak birçok işletmede greve gitmiş ve grup TİS'in çok üzerinde kazanımlar sağlamıştı. Bu adım istenirse sarı sendikanın bütün işçilere giydirmeye çalıştığı deli gömleğinin parçalanabileceğini ortaya koymuştu. Bunu 2012'de Bosch işçilerinin Türk Metal'den ayrılarak Birleşik Metal İş'e geçmek için başlattıkları mücadele izledi. 2014 yılında başlayan TİS görüşmeleri sonucunda Birleşik Metal İş'in yine MESS dayatmalarına karşı mücadeleyi yükseltmesi ve greve gitmesi bütün metal işçilerinde heyecan yarattı. Grev etkili oldu ve 14 iş yeri MESS'ten ayrıldı. Hükümet MESS'in dağıl-

ma olasılığını görerek "milli güvenlik" gerekçesiyle grevi iki ay erteledi. Ne var ki Birleşik Metal İş üyelerinin direnişini kıramadı. Direniş sürdürüldü. Birleşik Metal İş grup TİS'in çok üzerinde sözleşmeler imzalamaya başladı. Bu durum metal işçileri arasında Türk Metal'in imzaladığı sözleşmelere tepkilerin artmasına yol açtı. Bu esnada Bosch yönetimi, işçilerin Birleşik Metal İş'e geçme mücadelesinden çekinerek grup TİS'in çok üzerinde artış yapmak zorunda kaldı. Böylece Türk Metal bir iş yerinde diğerlerinden çok farklı bir sözleşme imzalamak zorunda kalmış oldu. İşte bu metal işçileri için bardağı taşıran son damla oldu. Toplu istifalar gelmeye başladı. Türk Metal her zamanki gibi istifa eden işçilere saldırdı. Toplantı yapan işçileri darp etti. Yine alışlageldiği üzere öne çıkan işçileri patrona bildirerek işten atılmalarını sağladı. Ama bu sefer bu saldırıların hepsi geri tepti ve on binlerce metal işçisi direnişe geçti.

Zafer direnen işçinin olacak

Metal işçilerinin direnişi ilk sonuçlarını vermeye başladı bile. 24 Mayıs 2015 itibarıyla Tofaş, Mako ve Ototrim'de işçilerin talepleri doğrultusunda anlaşma sağlandı. Patronlar ücret artışını yakın zamanda yürürlüğe sokacaklarını, iş yerlerinde işçilerin seçtikleri temsilcileri tanyacaklarını, kimsene sendikal tercihleri yüzünden baskı yapılamayacağını ve hiçbir işçiyi işten atmayacaklarını bir

protokole bağlayarak kabul etti. Diğer iş yerlerinde direniş sürüyor. Ama metal işçileri sarı sendika, MESS ve iktidar boyunduruğundan kesin olarak kurtuluşu sağlayacak yönelimi henüz ortaya koymadılar. Sarı sendikaya duyulan öfke giderek sendikalara karşı güvensizliği beraberinde getirmiş durumda. Oysa elde edilen kazanımların korunması, geliştirilmesi ve yeni işçi simsarlarının orta-

ya çıkmasının önlenmesi işçilerin yönettiği, üyelerinin çıkarlarını korumayı hedefleyen sendikalarda birleşmekle mümkündür. Metal işkolunda bunun adresi de tüzüğü, işleyişi, sendikal anlayışı, TİS'leri işçilerin onayı olmadan bağlamaması ve mücadelecili tutumuyla metal işçilerinin direnişinin filizlenmesinin zeminin yaratan Birleşik Metal İş'tir. Birleşik Metal İş'te iş yeri temsilcilerinden genel merkez

yöneticilerine kadar herkes ancak işçilerin demokratik yollarla gerçekleştirdikleri seçimlerle göreve gelebilmektedir. Dolayısıyla görev süresi boyunca üyesinin doğrudan etkisine açıktır. Direnişteki metal işçileri sermayeden, siyasi iktidardan bağımsız; üyelerinin ve işçi sınıfının bütününün çıkarını savunan Birleşik Metal İş'te birleşirse elde ettiği kazanımlar kalıcı olacaktır.

Dayak yiyen kadına ceza

17 Temmuz 2011 gecesi İzmir Karabağlar'daki müzikhollere yönelik olarak polis ekiplerinin yaptığı denetimde, "Kimliksiz olduğu, izinsiz çalıştığı ve polise mukavemette bulunduğu" gerekçeleriyle gözaltına alınan Fevziye Cengiz, karakolda üç erkek polis memuru tarafından feci şekilde dövülmüştü.

Karakolun merkezî kayıt sistemi tarafından çekilen işkence görüntüleri basına yansıyınca olay günlerce gündemden düşmemişti.

Cengiz, savcılığa gidip suç duyurusunda bulunurken; polisler de kendilerine hakaret edildiğini ve direnildiğini belirterek şikayetçi olmuştu.

Olayın ardından polis olduklarını söyleyen kişiler birkaç kere Fevziye Cengiz'in evine giderek şikayeti geri alması için tehdit etmişler fakat şiddet mağduru kadının direnişini kıramamışlardı.

Mahkeme: Toplu dayak işkence değil

Yargıya taşınan olayla ilgili mahkeme çok tartışılacak bir karara imza attı.

Karara göre polislerin Fevziye Cengiz'i topluca ve defalarca dövmesi işkence sayılmadığı gibi, Cengiz polislere hakarettten ve mukavemetten suçlu bulundu. Polisler ise basit yaralamadan hüküm giydi. Sonuçta dayak yiyen Cengiz, 442 gün hapis cezasına çarptırıldı. Ardından cezası günlüğü 20 liradan 8 bin 240 lira para cezasına çevrildi. Cezanın 24 eşit taksitte ödenebileceğine karar verilerek hükmün açıklanması ertelendi.

Mahkeme dayak atan üç polis memuru hakkında iyi hâl indirimine de giderek 1 yıl üç ay hapis cezasına hükmetti. Polislerin hükmünün açıklanması ertelenmedi. Ama zaten denetimli serbestlik yasasına göre cezaları 18 ayın altında olduğu için hapis yatmayacaklar. Mahkemenin üyesi kadın hâkim ise polislere işkence suçundan mahkûmiyet verilmesini isteyerek karara serh koydu.

Karar, kadın düşmanlığının adalet sistemine nasıl sindiğini göstermesi açısından oldukça anlamlı. Bir de polisi koruma kaygısının.

hülya kortun

Gezi Direnişi'nin ikinci yıldönümünde

AKP'nin gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimine karşı önce İstanbul Taksim'de, sonra ülke çapında milyonlarca insanın ayağa kalkmasının ikinci yıldönümündeyiz. "Hükümet istifa" ve "Faşizme karşı omuz omuza" sloganlarının damga vurduğu Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi'nin ikinci yıldönümünde AKP hâlâ iktidarda, karşıdevrimci saldırılarına devam ediyor.

Terör, hile ve rıza

Gezi kıvılcımıyla patlayan büyük direnişten ölümüne ürken AKP, halkın kendi kaderini kendi eline almasıyla Türkiye'nin kendi etki alanından çıkabileceğini, emperyalizmden ve kapitalizmden uzaklaşabileceğini hesaplayan ABD'nin çok yönlü desteğini aldı. Direnişçi kitlelere yoğun terör uyguladı. Toplumun en bilinçsiz kesimlerinin din ve mezhep duygularını kışkırtarak belli bir kitle tabanını seferber etti. AKP, barışçı çözüm vaadiyle oyaladığı Kürt ulusal hareketinin rızasıyla, Kürt bölgelerini genel halk direnişinden uzak tutmayı başardı.

Eksik kalan

Hükümete karşı meydanları ve sokakları dolduran işçi ve emekçi kitlelerin eylemi, büyük fabrikalarda işbirlikçi kapitalist oligarşiye karşı sanayi işçilerinin toplu eylemiyle tamamlanmadı. Büyük sendikalar pasif kaldı. Yurttaş kimlikleriyle çalışma saatleri dışında tek tek ve gruplar hâlinde halk eylemine katılan büyük işyerlerindeki işçiler, grev ve direnişle üretimi durdurmadı. Laiklik, demokrasi, barış, adalet, kamuculuk, hukuk, bağımsızlık özlemiyle patlayan halk eylemi, deyim yerindeyse, proletaryanın ağır topçu birliklerinin desteğinden yoksun kaldı.

Komünist, sosyalist ve devrimci demokrat partilerin örgütleyemediği ve kapsayamadığı, onların katılımıyla güçlenen, ancak sınırlı bir örgütlülüğe sahip olan geniş halk kitlelerinin başkaldırısı, örgütsüzlük zaafını aşamadı. Sonuçta, halkın meşru iradesini temsil eden birleşik bir halk hükümeti kurulamadı.

Yılgınlık ve sahte seçim tuzağı

AKP'nin ağır terörü, işçi sınıfının ve halkın örgütsüzlük zaafıyla birleşince, kitleler sokaklardan ve meydanlardan çekildi. Geçici yenilgi, yılgınlığa yol açtı. Gericiliğe, vurgunculuğa ve savaşa karşı harekete geçen fakat hiçbir temel hedefine ulaşamayan büyük halk kitleleri, parlamentodaki partilerin suç ortaklığıyla, art arda üç sahte seçim tuzağına sürüklendi.

Oysa AKP, Büyük Halk Direnişi'yle çok ağır yara almıştı. Halkı yabancı ve yerli egemenler açısından artık "olağan" yöntemlerle kontrol edemediği için egemenlerin gözünde de son kullanma tarihini doldurmuştu. Ülkeyi Tanzimat öncesine, bölgeyi antisömürgeci ulusal kurtuluş devrimleri öncesine döndürmeye çalışan AKP-Cemaat koalisyonu çökmüştü. Tek ayaklı kalan AKP, iki karşıt güçten kendisine derme çatma

bir payanda yaratmaya çalışıyor, Kürt ulusal hareketi ile Türk Silahlı Kuvvetleri yönetimlerinden destek alarak uğursuz iktidarını sürdürmeye uğraşıyordu.

17 ve 25 Aralık 2013'te büyük vurgun üzerinde suçüstü yakalandığı hâlde, AKP, her türlü seçim hilesini kullanarak 30 Mart 2014 yerel seçimlerini kazandığını ilan etti. Direnişçi kitlelerde ve aydınlar arasında yılgınlık havası iyice yayıldı.

10 Ağustos 2014 Cumhurbaşkanlığı seçimi bu hava içinde geçti. CHP-MHP bloku ile HDP, 13 Mayıs 2014'te Soma'da 301 işçiyi diri diri toprağa gömen büyük işçi katliamından sonra bile, katliamın siyasal sorumlusu AKP'ye karşı kitleleri seferber etmekten kaçındılar. Emperyalizme ve işbirlikçilerine güven vermeyi esas alan uzlaşmacı çizgiler izleyerek sahte seçime katıldılar. Recep Tayyip Erdoğan'a ve AKP'ye sahte bir meşruiyet hediye ettiler. Onlara karşıdevrimci saldırıları için daha büyük yetkiler, daha geniş imkânlar tanıdılar.

Israrlı uzlaşma

Parlamentodaki partilerin AKP'yle uzlaşması her şeye rağmen devam etti. AKP'nin Kobane'de İŞİD'le işbirliği artık gizlenemez boyutlara ulaştıkça, Kobane için ayağa kalkan Kürt halkının 6-9 Ekim 2014 başkaldırısı bile, Öcalan'ın çağrısıyla, hükümetle HDP arasında yeni bir mutabakatın vesilesine dönüştürüldü. HDP, 7 Haziran 2015 genel seçimine yüzde on barajıyla gitmeyi kabul etti. CHP-MHP bloku ile HDP, faşizmi yasalastıran İç Güvenlik Kanunu'na karşı muhalefeti parlamentoya hapsetti.

AKP yıkılacak

7 Haziran genel seçimine Erdoğan-AKP iktidarının anayasayı ve kanunları baştan aşağıya çiğnediği, yargı örgütünü ve polis örgütünü kendi özel aygıtına çevirdiği, Suriye halkına karşı hiç durmadan insanlık suçu işlediği, vurgunculukta ve adaletsizlikte sınır tanımadığı koşullarda gidiyoruz. Erdoğan-AKP iktidarı, emperyalizmin ve yerli işbirlikçilerinin yıllardır tepe tepe kullandıkları, fakat artık katlanmakta zorlandıkları başarısız bir taşeron durumunda. Hâlâ başta kalmasını, onu iktidardan süpürecek güçte örgütlü bir halk eyleminin henüz gerçekleşmemesine borçlu.

Metal işçilerinin 14 Mayıs'ta Bursa'da başlayıp Kocaeli, Ankara, Eskişehir ve Niğde'ye yayılan direniş ve iş bırakma eylemi iki haftayı buldu. Büyük sanayi işçilerinin kapitalist patronların ağır sömürüsüne ve işbirlikçi sarı sendikanın boyunduruğuna yönelik toplu eyleminin, iki yıl önce Büyük Halk Direnişi'nde eksik kalan boyutun gecikmeli olarak telafi edilmesi anlamına gelip gelmediğini yaşayarak göreceğiz. İşçi sınıfının ve halkın birliğinin yolu örgütlü mücadeleden geçiyor. Örgütlü mücadele geliştikçe, AKP'nin gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimi ayakta kalamayacak.

1 Mayıs 2015: Halk direnişi sürüyor

İşçi sınıfının uluslararası birlik, mücadele ve dayanışma günü olan 1 Mayıs, bu yıl da, AKP'nin gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimine karşı kitlesel direnişin sembolü oldu. İstanbul, İzmir ve Ankara başta olmak üzere ülkenin çeşitli şehirlerinde yüz binlerce insan; işçi sınıfının sömürüye karşı mücadelesinin, gericilik ve faşizme karşı direnen halk hareketinin kopmaz bir parçası olduğunu gösterdi.

Direnişin merkezi Taksim

İşçi sınıfı ve dostları 1 Mayıs'ta, AKP'nin bütün baskı ve zorbalıklarına karşı Taksimi savunmaktan vaz geçmedi. Direnişçiler; işçi sınıfının toplumsal kurtuluş mücadelesinin, bağımsızlığın, laikliğin ve Türkiye aydınlanmasının, demokrasi mücadelesinin, enternasyonalizmin, modern yaşam değerlerinin sembolü Taksimi; AKP'nin gerici, vurguncu hayallerine teslim etmemek için yaygın bir direniş ortaya koydu. Her ne kadar kimi sendika ve siyasi gruplar Taksimi savunmaktan çark edip başka yerlerde 1 Mayıs mitingleri düzenlese de bu hamleler işçi sınıfı ve dostlarının ortaya koyduğu 1 Mayıs direnişinin gölgesinde kaldı. Bütün dünya Taksim için direnenlerden bahsetti, tarihsel sorumluluklarından kaçanlardan değil.

Korku dağları sarınca

Taksim meydanını işçilerin ve emekçilerin kitlesel kullanımına kapatma ısrarını sürdüren AKP, daha günler öncesinden Beyoğlu'nu bariyerlerle denetim altına almaya başladı bile. 1 Mayıs günü metro, metrobüs, tramvay, vapur ve otobüs seferlerini durdurarak toplu ulaşım olanaklarını büsbütün ortadan kaldırdı. Halkın ulaşım hakkına engel oldu. Sabahın erken saatlerinden itibaren 1 Mayıs'a katılmak için tutulan otobüsleri çeşitli bahanelerle engelledi. Bir ucu Ortaköy, Levent, Çağlayan, Şişli, Dolapdere, Tarlabası ve Kabataş semtleri arasındaki devasa bölgeyi tamamen insansızlaştırmak üzere bariyerler kuruldu ve her köşeye ancak işgal ordularının yapacağı şekilde polis birlikleri dikildi. Taksim ile birlikte Mecidiyeköy meydanı da yoğun bir polis ablukasına alındı. Şehir

dışından takviye polis birlikleri ve tomalar getirildi. Tamamen barışçıl bir toplanma olan 1 Mayıs'a gelmek isteyen halk, daha evlerinden çıkar çıkmaz yoğun bir polis baskısıyla karşılaştı.

Her yer Taksim, her yer direniş

İşçi sınıfı ve dostları, AKP'nin yasa dışı yasaklama kararına ve bu suça ortak olarak yasa dışı bir emri uygulayan kolluk kuvvetlerine karşı direnme haklarını gün boyu bıkmadan usanmadan kullandı. AKP'nin saray muhafızları hâline dönen polisin yıldırma, baskı ve şiddet taktik-

lerine karşı bütün bir İstanbul'u 1 Mayıs alanına döndürdü. Halk çok geniş bir alanda saray muhafızlarıyla sokak sokak mücadele etti. Polisin engellemelerini bir şekilde aşan kesimler ise Beşiktaş meydanında toplanabilmeyi başardı. Başta İstanbul olmak üzere 1 Mayıs direnişine katılan milyonlarca emekçiyi temsil eden grup da saatler boyunca polis barikatlarının önünde saldırıların durdurulması ve Taksim yolunun açılması için direnişini sürdürdü. Beşiktaş'ta henüz görüşmeler tamamlanmadan ve her hangi bir uyarı dahi yapmadan başlatılan yoğun polis saldırısı AKP'nin Taksim ve 1 Mayıs korkusunun ne boyutlara ulaştığının göstergesiydi.

"Durduramayacaklar halkın coşkun akan selini"

Meydanı işçi ve emekçilere açmayan AKP bunu ancak bütün bir kentte yaşamı durdurarak, bir işgal ordusu gibi şehrin Taksim'e giden bütün yollarını saray muhafızlarına kapattırarak yapabildi. Ama direnişin bütün İstanbul'a yayılmasıyla AKP'nin akıl dışı, çağ dışı, baskıcı yönetimi bütün dünyada teşhir edildi. 1 Mayıs'a ve Taksim'e sahip çıkan milyonlar AKP'ye, ülkeyi yönetme meşruiyetinin olmadığını, zalime karşı direnmenin hak olduğunu; sonunun gericiliğe, vurgunculuga ve savaş politikalarına karşı direnen milyonlar tarafından getirileceğini anlayacağı bir dille anlatmış oldu.

1 Mayıs'tan adliyeye taşan direniş

Taksim'i işçi ve emekçilere kapatarak 1 Mayıs'ın bütün bir İstanbul'a yayılmasına sebep olan AKP'nin uyguladığı gözaltı terörü, direnişi adliye koridorlarına kadar taşıdı. Emniyet Genel Müdürlüğü'nün yaptığı açıklamaya göre ülke genelinde 1 Mayıs günü 339 kişi gözaltına alındı. Emniyetten yapılan açıklamaya göre olayların ardından da 69 kişi daha gözaltına alınarak toplam 408'e yükseldi.. Böylece AKP 1 Mayıs dolayısıyla Anayasa ve yasaları ayaklar altına alarak gerçekleştirdiği hak ihlallerine, halka yönelik gerçekleştirdiği kitlesel gözaltılarla yeni bir boyut katmış oldu.

AKP'nin ve emrindekilerin vereceği hesaplar
1 Mayıs direnişinin merkezi konumundaki İstanbul'da ise toplam gözaltı sayısı 203. Gözaltı işlemlerinin kanunlara aykırı olması yetmezmiş gibi bu süreç içinde de sayısız hak ihlalleri gerçekleşti. Üstüne bir de nöbetçi savcı Okan Özsoy'un hiçbir gerekçeye dayanmayan gözaltı süresini 4 güne uzatma kararı geldi. Sayısı tam belirlenememekle birlikte gözaltına alınanlar kadar polis tarafından alıkonulan ve haklarında herhangi bir işlem yapılmadan saatlerce polis araçlarında, depolarda, otoparklarda bek-

letilen vatandaşlar da var. Yani polisin suç listesinde "adam kaçırma" ve "zorla alıkoyma" da bulunuyor.

Direnişin merkezi Çağlayan

1 Mayıs direnişi boyunca yaşanan hak ihlallerine karşılıklı etkili bir hukuk mücadelesi yürütüldü. Avukatlar polisle birçok noktada göğüs göğüseye bir mücadele yürütmek zorunda kaldılar. Polis gözaltına alınanların avukatlarla görüşmesini uzun süre önlese de avukatların baskısı sonuç verdi ve avukatlar müvekkillerine ulaşabildi. Bunun üstüne tüm 1 Mayıs dosyalarına tedbir konularak avukatların bilgi alması önlemleri. Gözaltıların savcılığa sevk edildiği gün, sabah saatlerinde açıklama yapmak isteyen avukatlara polis saldırdı. Polis avukatların sert direnişi ile karşılaştı. Bütün yerleşik hukuk kurallarına karşın savcı hiçbir avukatı odasına sokturmadı. İfade dahi almadan herkesi tutuklanma talebiyle hâkime sevk etti. Hâkim, duruşmaya avukatların girmesini kısıtlamaya kalktı. Adliye koridorları birkaç kez güvenlikçiler ile polisin; avukatlar ve direnişçilerin ailelerine saldırmasına tanıklık etti. Her saldırı direniş ile karşılık buldu. Sonunda bütün

kısıtlamalar kaldırılarak duruşmalar başladı. Adliyenin dışında ise tertip komitesi çağrısıyla basın açıklaması yapıldı. Aileler gün boyu bekleyişlerini sürdürdü. Özellikle TÜM-İGD'li gençlerin gün boyu "Gözaltı terörüne son, gençlik görev başında!" sloganının yazılı olduğu pankartı ve bayraklarıyla bekleyişleri dikkat çekti.

Gözaltılar, tutuklamalar, baskılar bizi yıldırılmaz

Günün sonunda 203 kişiden 10 kişi tutuklandı. Tahliye edilenlerden 173 kişinin ise tutuksuz yargılanmasına karar verildi. Tutuklama kararına yapılan itirazlar neticesinde bir kişi daha sonra serbest bırakıldı. Böylece yeni iç güvenlik yasasına dayanarak gözdağı vermeye çalışan AKP'nin hamlesi halkın ve avukatların direnişiyle büyük oranda boşa çıkarıldı. 1 Mayıs 2015 zalimlerin diktatörlük yasalarının hangi araçlarla kuşa çevrileceğini göstermesi bakımından da tarihe geçti.

Kabahat ölen işçide

Soma maden faciasının birinci yılını doldurduğu bugünlerde işçi güvenliği konuları oldukça gündemde. İlk gün olduğu gibi her zaman dedik ki bu iş kazası değil, iş cinayetidir. Bu söylemimiz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından yanlış anlaşılmalı ki iş güvenliği konulu kamu spotlarında da slogan olarak bu kullanılmış: "İş kazası diye bir şey yoktur." Tamam biz de bunu diyoruz. Fakat en yaygın olarak yayınlanan iki reklamın

içeriğine baktığımızda çarpıklık ortaya çıkıyor.

Tersanede geçen olayda bakımsız şaloma tankın içinde unutulmuş, gaz sızdırıyor. Gerekli gaz ölçümlerini yapması gereken yetkili amir görevini yapmamış çünkü acelesi varmış, kaynakçı arkadaş da bir an önce işe başlamak zorundaymış. Ve ardından baaam. Büyük bir patlama ile işçiler ölüyor. Peki bu ölüme acele neden? Çünkü şirket, amirin babasının malı ve tabii ki de

ortağı kaynakçı arkadaş. Acele edip para kazanma telaşındalarmış. Yani onları buna zorlayan bir patron ortada yokmuş. Peki izlerken siz de sormadınız mı kendinize bu soruyu? Patronlar işçileri, hayatlarını kurtaracak gerekli kontrolü yapmadan işe koşturuyor. Ama suçlu ölen işçi oluyor yine.

Bir diğer reklamda ofiste çalışan genç bir kadın yapmaması gereken bir hata yapıyor. Yüksek bir dolabın üstünde bulunan dosyayı almak için tekerlekli bir sandalyeye çıkıyor. Dengesini kaybeden genç ka-

dın düşerken başını masaya çarparak bitkisel hayata giriyor. Çok açık kadının hatası değil mi? Peki tekrar gözden geçirirsek, iş yerinde dolap üstüne düzensiz bir şekilde dosyalar neden bırakılıyor, yeterli dolap ihtiyacı patron tarafından neden karşılanmıyor? Ya da ofiste yüksek bir yere ulaşmayı sağlayan kütüphane merdivenlerinden bulundurmamak kimin sorumluluğunda?

Doğru açıdan baktığımızda bu reklamlar bizim ifademizi güçlendiriyor: Yaşananlar iş kazası değil, iş cinayetidir.

Hasan Nasrallah: IŞİD insanlığa yönelmiş bir tehdittir

Lübnan Hizbullahı lideri Hasan Nasrallah Lübnan Hizbullahı'nın Suriye'de insanlık düşmanı IŞİD ile savaştığını belirterek bu savaşın ileride daha da tırmanacağını söyledi. Nasrallah 24 Mayıs 2015'te yaptığı konuşmasında kendi taraftarlarına da IŞİD'e karşı mücadeleyi yükseltme çağrısı yaptı.

Nasrallah konuşmasında: "Bugün tarihî bir tehlike ile karşı karşıyayız. Bu tarihî tehlike insanlığın kendisini hedef almaktır. Bugün bu tehlike sadece Lübnan'daki direnişe, Suriye'deki yönetime ya da Yemen'deki bir gruba yöneltilmiş bir saldırı ya da tehdit değil; bu herkese yöneltilmiş bir tehdittir ve bu tehdide karşı kimse kafasını kuma sokamaz" dedi.

Nasrallah tehlikenin büyük olduğunu ve Ortadoğu'daki bütün dengeleri değiştirmeye yönelik olduğunu belirterek Lübnan Hizbullahı'nı da topyekun mücadeleye çağırdı. Nasrallah: "Lübnan'daki ve bölgedeki herkesi sorumluluk almaya, bu tehdide karşı gelmeye ve bu büyük tehdit karşısında büründükleri sessizliğe, tereddüde ve tarafsızlığa son vermeye çağırıyorum" dedi.

Hizbullah militanlarının Suriye ordusu ve Suriye halkı ile birlikte Şam'dan Halep'e, Haseke'den İdlib'e her yerde IŞİD'e karşı olan direnişlerde olduğunu ve bundan sonra da Suriye direnişinin gerektirdiği her yerde olacağını açıkladı.

Emperyalizm

Yunanistan'ı

sıkıştırmaya

devam ediyor

Yunanistan'da kapitalizmin krizinin derinleşmesi ve emperyalizmin ağır saldırısı altında Yunanistan halkını bu cendereden kurtarma vaadiyle iktidara gelen solcu Syriza hükümeti, AB ve uluslararası finans çevreleri tarafından her geçen gün daha da köşeye sıkıştırılıyor.

Eski hükümetlerin artık çevrilemez hâle gelen bütün borçlarını devralan Syriza hükümetinin Maliye Bakanı Yannis Varoufakis Mayıs ayı sonuna doğru yaptığı açıklamada ülkenin borçlarını çeviremediğini belirterek Yunanistan'ın borçlu olduğu kurumlardan Temmuz sonuna kadar erteleme isteyeceğini belirtti.

Syriza parti sözcülüğünden yapılan açıklamada da ülkenin yeni kaynak bulamadığı bir durumda Haziran ayı içindeki İMF ödemesini asla yapamayacağını açıkladı.

Emperyalizm tarafından iyice sıkıştırılan Syriza seçimi halka uluslararası borçları ödemeyeceğini, AB emperyalizminin Yunanistan'a diz çöktürmesinin asla kabul edilemez olduğunu, emekli maaşlarını ve ücretlerini kademeli olarak artıracığını açıklamıştı. Ancak şimdiye kadar bu politikalar çerçevesinde verdiği sözleri yerine getiremedi. Bu durumun Syriza'nın tabanında, Syriza'ya oy verenlerde ve Syriza'nın kendi içinde de belirli tartışmalara neden olduğu basına yansıyor.

ABD ve AB, Rusya'yı Ukrayna ile sıkıştırmaya çalışıyor

Emperyalizm tarafından beslenen ve kışkırtılan Ukrayna'daki gerici faşist çetelerin hâkim olduğu Ukrayna yönetiminin Ukrayna halklarına ve halkların özgür iradesine saldırıları devam ediyor. Halkın kendi iradesi ile alınan kararlar emperyalizm tarafından da hiçe sayılarak, Ukrayna halkları birbirine düşürülüyor.

Bunun en son örneği Letonya'nın başkenti Riga'da 22 Mayıs 2015 tarihinde toplanan Doğu (Avrupa)

Ortaklığı Riga Zirvesi'nde yaşandı. Zirvede sadece AB üyesi olan zirve katılımcısı ülkeler Ukrayna meselesini gözden geçirirken "Kırım'ın ilhakı" kavramını kullanmakta ısrar ettiler. Bu AB'nin Rusya'yı Ukrayna konusunda sıkıştırma politikasının bir uzantısı olarak yorumlanabilir.

Doğu (Avrupa) Ortaklığı AB ve Doğu Avrupa'daki ortakları Ermenistan, Azerbaycan, Beyaz Rusya, Gürcistan, Moldova ve Ukrayna tarafından oluşturulmuş bir inisi-

yatif. Zirvede katılımcılar bu konu ile ilgili Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda alınan 68/262 nolu Ukrayna'nın toprak bütünlüğüne saygı duyulması gerektiğine tekrar vurgu yaptılar.

Ancak hatırlanacağı gibi bu oylamada Ermenistan, Beyaz Rusya ve Azerbaycan çekimser kalmıştı.

Yine hatırlanacağı gibi Kırım 16 Mart 2014 tarihinde yapılan referandum ile sırayla yüzde 96.77

çoğunlukla Ukrayna'dan ayrılmaya karar vermişti. Rusya Devlet başkanı Putin de Kırım'ın Rusya ile birleşme anlaşmalarını 16 Mart 2014 tarihinde imzalamıştı.

Rusya son olarak Riga görüşmelerinin ardından Kırım'ın Rusya'dan ayrılmasının Birleşmiş Milletler Anlaşmasına, uluslararası hukuka ve 2008 yılında Kosova'nın Sırbistan'dan ayrılırkenki hukuki durumuna uygun olduğunu tekrarladı.

Suriye insani ve tarihsel katliamlara karşı direniyor

Emperyalizmin besleyip büyüttüğü ve Ortadoğu halklarının üzerine saldırdığı IŞİD çetesi özellikle de Suriye'de katliamlarını sürdürüyor. ABD emperyalizminin uzun dönem siyasi planlarının bir parçası olan IŞİD çetesi son olarak Mayıs ayı içinde Suriye'nin Tadmür kentinde belirli yerleri geçici de olsa ele geçirdi.

Bu yerlerden birisi ise insanlığın binlerce yıllık uygarlığının birikimi olan ve yine Tadmür kentinde

bulunan Palmira antik kentiydi. IŞİD gibi insanlığı tarih öncesi karanlık devirlere döndürmeye çalışan çetelerin insanlık tarihinin birikimlerine ne yaptığını çok iyi biliyoruz. Irak'ta binlerce yıllık heykellerin nasıl parçalandığını insanlık yüreği burkularak izlemiştik. Şimdi ise yine aynı çete Suriye'nin Palmira antik kentini yağmalıyor. Suriye hükümeti yetkilileri her ne kadar belirli eserlerin IŞİD saldırısından önce Şam'a taşındığını açıklasa da taşınmayacak eserlerin akıbetini tahmin edebiliyoruz.

Yeri geldiğinde insanlığın ortak tarihsel birikiminden bahseden emperyalistler bu tarihin yok edilmesini seyrettiler. Tıpkı Suriye'de halklara yönelik IŞİD ve benzer çetelerin katliamlarını izledikleri gibi bunu da dışarıdan izleyerek timsah gözyaşları döktüler.

Bütün bunlara rağmen Suriye yönetimi ise IŞİD çetelerine karşı sürdürdüğü askerî operasyonları daha da yaygınlaştırıyor. Suriye'nin yakın bir gelecekte Palmira'yı tekrar ele geçirmek için harekete geçeceği belirtiliyor.

Yemen'de uzlaşma yok, savaşlar bölgede yayılıyor

Yemen'de yıllardır süren yoksulluk, eşitsizlik, baskı politikalarına karşı sokağa dökülen ve ayaklanan Huşi'lerin başkente doğru yürüyüşe geçmesi ve bunu kendi iktidarına da bir tehdit olarak gören Suud yönetimi öncülüğündeki ABD destekli körfez ülkelerinde oluşan koalisyon Yemen'i havadan bombalamaya başladı. Günlerdir süren çatışmalar sonrasında Yemen'de iktidara karşı sokağa dökülen Huşi Ensarillah Hareketi hava saldırılarının durdurulması hâlinde müzakerelerin başlayabileceğini belirtmişti.

Müzakere görüşmelerinin ise Mayıs ayının sonunda Cenevre'de

yapılması planlanıyordu. Ancak Yemen iktidarının görüşmeler başlamadan önce Huşi hareketinin askerî birliklerinin kentlerden çekilmesini talep etmesi, halkın sokakları boşaltmasını ön koşul olarak öne sürmesi müzakereleri de belirsiz bir tarihe erteletti.

Her ne dersek diyelim, bugün Ortadoğu'da ve Kuzey Afrika, Irak, Suriye, Yemen, Libya ve Filistin'de süren çatışmalar bölgede bütün çatışmalarda ABD emperyalizminin müdahalesi ve çatışmaların giderek farklı ülkeleri de içine alacak şekilde yayılmaya çalışılması Ortadoğu'yu felaketin eşiğine sürüklüyor.

İngiltere sağa kaydı

İngiltere'de "Avam kamarası" ya da "Halk meclisi" seçimleri yapıldı. Seçimlerden önce her ne kadar geçen dönem iktidarda bulunan sağ hükümetin yıprandığı ve adı işçi partisi olsa da liberal politikalar izleyen İşçi Partisi'nin çıkış yapacağı ülke kamuoyunda çokça tartışılrsa da İngiltere sağ hükümetle devam etmeye karar verdi.

Seçimlerde ülkede kayıtlı olan yaklaşık 46 milyon 425 bin seçmenin 30 milyon 698 bini oy kullandı. Seçime katılım oranı yüzde 66 gibi düşük bir düzeyde gerçekleşti. Bu da İngiltere emekçilerinin burjuva parlamenter sisteme olan güveninin düzeyini ortaya koydu.

Seçimlerde mevcut başbakan David Cameron'un liderliğini yaptığı Muha-

fazakar Parti yaklaşık 11 milyon 334 bin oy alarak toplam 650 milletvekilinin olduğu parlamentoya 331 milletvekili çıkarabildi. Seçimlerde 9 milyon 347 bin oy alarak ikinci olan İşçi Partisi 232 milletvekili çıkarabildi.

Seçimlerde Birleşik Krallık Bağımsızlık Partisi bir milletvekili çıkarırken, Liberal Demokratlar sekiz, İskoç Ulusal Partisi 56, Yeşil Parti bir, Demokrat Birlik Partisi sekiz, Sinn Fein dört, Sosyal Demokratlar ise üç milletvekili çıkardı.

Bu seçim sonuçları ile İngiltere yönetimi emperyalist saldırgan politikalarını sürdürmeye, hem İngiltere, hem de dünya halklarının zararına kararlar vermeye devam edecek.

Çin ve Rusya işbirliği gelişiyor

ABD ve AB'nin siyasi, ekonomik ve askerî hegemonyasına karşı Rusya ve Çin arasındaki işbirliği her geçen gün artıyor. Bu iki ülke son dönemde dünyanın ABD emperyalizmi tarafından idare edilmesine daha açıktan tepki vermeye başladı.

Bu çerçevede Rusya Savunma Bakanlığı, Mayıs ayında yaptığı açıklamada, Rusya ve Çin'in geçen yıl Çin Denizi'nde, Mayıs 2015'te Akdeniz'de NATO'ya karşı yaptığı; yine yakın gelecekte Japon denizinde yapılması planlanan ortak askerî tatbikatların asıl amacının tek kutuplu görünen (ABD ve AB hegemonyası) dünya sistemine ve uygulanan çifte standartlara son verilmesini hedeflediğini belirtti.

Açıklamada Rusya ve Çin'in kendilerine karşı gelişen uluslararası tehditleri savuşturmada işbirliği içinde olduğu ve bu işbirliğinin askerî, ekonomik alanda ve uluslararası siyasi alanda pratik olarak sürdürüleceği vurgulandı.

Gelişen ilişkiler çerçevesinde Ruslar, Çinli meslektaşlarına yeni yapılan "Savaş Dönemi Hükümet karargâhı"nın nasıl işlediğini de gösterdiler.

Devlet başkanları düzeyindeki görüşmede de Avrasya Ekonomik Birliği'nin geliştirilmesi ve bütün Avrasya kıtasını kapsamaması yönünde ikili anlaşmaların imzalandığı açıklandı.

Soma'da bugün ve yarın

Tayfun Görgün

yenidünya halk gazetesi olarak, facianın birinci yılında Soma'da ve diğer havzalarda madenlerin özelleştirilmesine, iş cinayetlerine ve sarı sendikacılığa karşı mücadele eden DİSK'e bağlı Dev. Maden-Sen Genel Başkanı Tayfun Görgün ile güncel durum üzerine ve facianın ilk gününden bu yana madenciler lehine hukuki süreçleri takip eden sınıf dostu Avukat Muradiye Kavutçu ile konuştuk.

yenidünya: Soma'da kazanın yaşandığı gün, bir yanıyla neredeyse dün gibi. Acılar hâlâ çok taze. Ama bir yanıyla çok uzak. Araya Ermenek faciası girecek kadar uzak bir tarihimiz gibi. Bu bir yılı madencilik sektöründeki iş güvenliği önlemleri bakımından kısaca değerlendirebilir neler söyleyebilirsiniz?

“Gerçekten bir iş güvenliğinden bahsedebilmek için iktidarın, çalışma yaşamında hâkim kılmakta çokça yol aldığı “ucuz üretim ve ucuz işçilik” modelinden vaz geçirilmesi gerekecektir.”

Tayfun Görgün: Soma başta olmak üzere, Ermenek ve diğer ocaklarda olan ölümler ve yaralanmaların harekete geçirdiği toplumsal duyarlılık sonucunda iktidar tarafından çoğunluğu elinde tuttuğu parlamentoda birçok mevzuat değişikliği yapıldı. Fakat ocaklara baktığımızda iş güvenliği bakımından ciddi bir değişim görülmemektedir. Gerçekten bir iş güvenliğinden bahsedebilmek için iktidarın çalışma yaşamında hâkim kılmakta çokça yol aldığı “ucuz üretim ve ucuz işçilik” modelinden vaz geçirilmesi gerekecektir. Bilindiği gibi sermaye ve hâkim siyaset, gümrük duvarları kaldırılan ekonomide, dünya ile rekabet edebilmek için teknoloji zayıflığını ucuz üretim, ucuz işçilikle kapatmaya çalışıyor. Bu nedenle yenilenmiş süsü verilen iş güvenliği mevzuatında köklü bir değişim olmadı. Ancak denetleme süreçlerinde görev alan müfettişler daha dikkatli ve siyasi baskılara karşı şimdilerde daha avantajlılar.

yenidünya: Soma faciası ile yürütülen hukuki süreç için neler söylenebilir? Tatmin edici bir soruş-

turma yürütülebildi mi? Mahkeme süreci düzgün işliyor mu?

Tayfun Görgün: Siyasi iktidarın madencilikte özel sektöre aktardığı sahalarda, üretimi yapan şirketlerin çoğu iktidarla içli dışlı kirli çıkar ilişkileri ağıyla bağlı. Eninde sonunda bu patronların kurtarılması sağlanmaya çalışılacak. Ayrıca henüz iddianameye yansımamış olsa da esas sorumlular arasında hükümet, siyaset ve bürokrasi de var. Şu an itibarıyla mahkeme süreçleri umut vermiyor. Haziranda yapılacak seçimlerin sonuçları bu mahkemelerin gidişatını adanacaklı belirleyecek. Çünkü mevcut iktidar tek başına hükümet kurduğunda yargı üzerindeki vesayeti devam edecek. İkinci bir husus ise toplumun ve işçilerin mahkeme süreçlerini ısrarlı takibi sürdürebilmesi. Her şart altında bizler bu sürecin takibini bıkmadan yapacağız.

“Henüz iddianameye yansımamış olsa da esas sorumlular arasında hükümet, siyaset ve bürokrasi de var.”

yenidünya: Facianın hemen ardından madenciler ciddi bir kamuoyu desteğini arkalarına alabilmişlerdi. Mahkeme süreci de içinde olmak üzere son süreçlerde kamuoyu desteğini nasıl buluyorsunuz?

Tayfun Görgün: Kamuoyu desteği şimdilerde çok yetersiz. Geçen zamanın uzunluğu, seçim süreci, işsizlik, örgütsüz toplum vb. nedenler mahkeme sürecini neredeyse sahipsiz bıraktı. Örneğin 13 Nisan 2015'de başlayan ilk mahkemeye Türk-İş'den hiçbir yönetici, avukat, temsilci katılmamış olmasının öfkesi, metal işçilerindeki başkaldırı gibi süreçlerin rüzgârı tersine çevireceği ihtimali umut verici. Seçim sonuçlarının da bu olumsuzluğu

önemli ölçüde kaldıracığını tahmin ediyorum.

“Geçen zamanın uzunluğu, seçim süreci, işsizlik, örgütsüz toplum vb. nedenler mahkeme sürecini neredeyse sahipsiz bıraktı.”

yenidünya: Yaşanan maden faciaları sonrası çok sayıda maden işçisi işsiz kaldı. Kentin ekonomik durumunu etkileyecek düzeyde bir kayıp olduğu görülüyor. Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Sendikamızın işsiz kalan madencilere ilişkin çalışması var mı?

Tayfun Görgün: Evet Soma'da hükümetin “işten çıkarma olmayacak” sözüne rağmen 2830 işçi işten çıkarıldı. Kıdem tazminatları ise hâlâ ödenmedi. İşsizlik işsiz kalanı da, çalışanı da baskı altına alır. Hele de örgütsüz ise korkuya, haksızlıklara boyun eğmeye dönüşür. Soma'da da şimdi tüm işçiler işten atılma korkusu içindedir.

Sendika olarak biz bu korkunun hiçbir işimize yaramayacağını, patronların ve sarı sendikaların bu korkunun üzerine bilinçli bir çalışma kurduğunu anlatmaya çalışıyoruz.

İşten atılanlar adına pilot davalar açtık. Ocakların asıl sahibi Türkiye Kömür İşletmeleri TKİ'nin üst işveren olarak işten atılanları işe alması ve hakları için sorumlu tutulması vb.

İşten atılan bir başka işçinin işe iade davası kazanıldı. Hukuki alanda hakların aranması çabalarımız devam edecek. Ancak asıl olan işçilerin örgütlü ve dayanışma içinde ortak mücadelesinin kurulabilmesi. Bu sağlanmadığında diğer çabalar belirleyici olmayacak. Bu konuda seçim sonuçları önemli bir belirleyen olacak.

yenidünya: Kapatılan veya kısıtlı çalışan maden ocaklarının açılmasına dönük çalışmalar yapıldığı, konu ile ilgili farklı kesimlerin tartışmalarının sürdüğü biliniyor. Ocakların açılmasını güvenli, gerekli buluyor musunuz?

Tayfun Görgün: Ocakların açılmasını elbette gerekli görüyoruz. Tek şartla gerekli önlemler ve yatırımlar yapılmış olarak güvenli ve güvenlik önlemleri içinde üretim yapılmalı. Bu alanda üretim hem çalışan işçiler için, enerji ihtiyacı için, dışa bağımlılığı azaltmak için gerekli. Soma'nın üretim eksiği aylardır kömür ithalatıyla karşılanıyor. Tabii ithalatı da yine yandaş firmalar yapıyorlar. Bizim talebimiz zaten devlete ait olan bu ocakların TKİ tarafından işletilmesidir.

“Ancak asıl olan işçilerin örgütlü ve dayanışma içinde ortak mücadelesinin kurulabilmesi.”

yenidünya: Felaket ile birlikte madencilik alanındaki sendikal örgütlenmenin durumu da çok konuşuldu. Öncelikle iş kolundaki sendikacılık oranları nasıl ve var olan sendikalar ne kadar etkili olabiliyor?

Tayfun Görgün: İşkolunda nitelik olarak sendikalaşma yok denecek kadar küçüktür. Patronlar ve devlet öncelikle sendikasız çalışma, olmazsa sarı sendikayı dayatıyor. Kırsalda faaliyet gösteren maden işletmelerindeki işçilerin tarım bağlantıları zayıf olsa da tarım kesiminden yeni kopmuş işçilerin dayanışma, kolektif davranma, mücadele bilinçleri zaman alıyor. İşsizlik hâlâ çok büyük kâbus. Bu nedenle ısrarlı bir sendikal çalışma sürdürme hemen kurulamıyor. Fakat yaşananların tecrübesi, bça-

ğın kemiğe kadar dayanmış olması demokratik sendikal mücadele seçeneğini azınlıktan çoğunluğa taşıyıp, hızla gündeme oturtacak.

“Yaşananların tecrübesi, bıçağın kemiğe kadar dayanmış olması demokratik sendikal mücadele seçeneğini azınlıktan çoğunluğa taşıyıp, hızla gündeme oturtacak.”

yenidünya: Soma deyince taşeronlara karşı, özelleştirmeye karşı mücadele geliyor artık akıllara. Madencilik de ne yazık ki taşeron çalışanların en acı sonuçlarını yaşayan işkolu oldu. Özelde madencilik alanında

olmak üzere taşeronlara karşı yürütülen mücadeleyi nasıl değerlendiriyorsunuz.

Tayfun Görgün: Taşeronlara, özelleştirmeye karşı mücadele demekten çok, bunlara karşı tepki demek şimdilik daha gerçekçi geliyor bana. Sömürüyü sınırlandırma mücadelesinin en can alıcı ayağını taşeron çalıştırma sistemi oluşturuyor. Bu alanın örgütlenmesini tüm sınıf sendikalarının ve sınıf siyasetini savunanların başa alması gerekir. İş cinayetlerini ve azgın sömürüyü, taşeron çalışmayı kontrol altına almadan ve örgütlenmeden geriletemeyiz çünkü.

“İş cinayetlerini ve azgın sömürüyü, taşeron

çalışmayı kontrol altına almadan ve örgütlenmeden geriletemeyiz.”

yenidünya: Gerek Soma ve Ermenek'te, gerekse diğer maden bölgelerinde Dev. Maden-Sen'in gelecek dönem çalışmalarına ilişkin düşünceler nelerdir? Madencilik alanını nasıl bir örgütlenme süreci ve sendikal mücadele bekliyor?

Tayfun Görgün: Madenler tüm halkın malı olduğu kadar aynı zamanda gelecek kuşakların da hakkı bulunan doğal kaynaklarımız. Bu nedenle sadece madencileri değil, tüm toplumu ilgilendiren bir sektör. Madenlerin kamudan özel sektöre geçirildiği 90'lı yıllarda küçülen madencilik sektörü şimdilerde

hızla genişleyip büyüyor. Büyüme nicelik ve nitelik olarak sürecek. Yaygın taşeron ve kırsaldaki yalnızlığımızı ekstra sorun. Havza örgütlenmeleri ve taşeronun deşifre edilmesi ve geriletilmesi başta olmak üzere sınıf ve kitle sendikacılığının bilinen ilkelerine bağlı olarak mücadeleyi yürütmek yeterli. Maden işçileri çok can yitirdi. Çok sakatlanma kaybına uğradı. Kıdem tazminatları dahil çok hak kayıpları yaşandı. Madencinin alınterine el konuldu. Onuruyla çok oynandı. Sarı-gangster sendikalar, patronlar ve devlet de çok hor görüp, çok itip kaktı madenciyi. Bu öfkeyi bilinçle, güvenle birleştirip hak ve onur mücadelesine dönüştürmeyi başarmak sendikaların olduğu kadar insan olan herkesin sorumluluğunda.

Adalet Soma'ya uğrar mı?

yenidünya: Soma maden faciası nedeniyle hangi davalar açıldı? Kısaca bilgi verir misiniz?

Muradiye Kavutçu: Bizler Türkiye Barolar Birliği TBB ve Manisa Barosunun organize ettiği Gönüllü Avukatlık sisteminde bulunan İzmir Barosuna kayıtlı avukatlarız. Hukuki destek verdiğimiz davalar şunlar;

- Kayıp sebebiyle (iş kazası/cinayeti) uğranılan "destekten yoksun kalma tazminatı" eş ve bakıma muhtaç çocuklar için, uğranılan manevi zararlar için manevi tazminat davası, diğer yakınlar için manevi tazminat davası.
- İşçinin hayatını kaybetmesi sebebiyle yasal mirasçılar adına 1475 sayılı İş Kanunu 14. madde gereği kıdem tazminatı, varsa ücret ve yıllık ücretli izin ücretinin tahsili için de iş mahkemesinde açılan davalar.
- Akhisar Ağır Ceza Mahkemesinde görülmekte olan ceza davası.

Bunların dışında Enerji Bakanlığı ve Çalışma Bakanlığının denetim yükümlülüklerini yerine getirmemiş olmalarından, “hizmet kusuru” işlediklerinden hareketle bu iki idareye yönelik tam yargı davası açma hazırlığındayız.

yenidünya: Dava süreçleri hangi aşamada?

Muradiye Kavutçu: Özel Hukuk davalarını TKİ (asıl işveren olması sebebiyle) ve Soma Kömür AŞ aleyhine açtık. Delillerin toplanması aşamasındayız. Kusur yönünden bilirkişi incelemesi yapılacak. Ancak mahkeme pilot olarak belirlediği bir dosyayı bekliyor. Kusur

yönünden tüm dosyalarda bilirkişi incelemesi yapılmayacak gibi.

Ceza yargılamasının ikinci duruşması 15 Haziran 2015'te başlayacak. Bu celse doğrudan soru (çapraz sorgu) ve mağdur ifadelerinin alınması aşamasını yaşayacağız.

yenidünya: Bu davaların sonuçlarına dair beklentiler nelerdir?

Muradiye Kavutçu: 13 Mayıs 2015 tarihinde Soma'da yaşanan gerçekten bir facia. Hem de bağıra çağıra gelen bir facia. Olaydan önce herkes görebildiği, tanımlayabildiği kadar bir şeylerin doğru gitmediğinin farkında. Son üç ayda ısı inanılmaz artıyor, yaralamalı iş kazaları olağanlaşmış ancak hiçbir önlem alınmamış. Çalışan ve yakınları işsizlik ve açlık tehdidiyle terbiye edilmiş. Sendikanın adı var, kendi yok. Acılar bu sebepten de derin. Aileler adil yargılama istiyorlar. Gerçek sorumluların ortaya çıkarılmasını ve cezalandırılmasını istiyorlar. Kayıpların hiçbir şekilde geri gelmeyeceğini biliyorlar ancak yenilerin olmamasını istiyorlar.

“Aileler adil yargılama istiyorlar. Gerçek sorumluların ortaya çıkartılmasını ve cezalandırılmasını istiyorlar. Kayıpların hiçbir şekilde geri gelmeyeceğini biliyorlar ancak yenilerin olmamasını istiyorlar.”

yenidünya: Dava sonuçlarının madencilik alanında iş sağlığı güvenliği açısından olumlu değişikliklere neden olacağını düşünüyor musunuz?

Muradiye Kavutçu

Muradiye Kavutçu: İş güvenliği açısından olumlu bir etkinin yaşanmadığını görüyorum. Zira Ermenek, iki üç gün önce Muğla'da Krom madeni kazası, özellikle inşaat sektöründe, tersanelerde yaşanan kazalar ortada. Özelleştirme ve işçilerin örgütlenme haklarının önündeki engeller bulunduğu süreçte bu cinayetler işlenmeye devam edecek.

yenidünya: Dava süreçleri hukuka uygun bir akış içerisinde mi? Değilse siyasi iktidarın müdahaleleri hangi noktalarda belirginleşiyor?

Muradiye Kavutçu: Ceza yargılamasında iddianamenin dayanağını oluşturan bilirkişi raporunda, Enerji Bakanlığı ve Çalışma Bakanlığı görevlilerinin ağır kusuru bulunduğu yönündeki tespiti rağmen bu iki bakan; bu görevlilerin yargılanması için gerekli izni vermediler. Ancak bu karar Danıştay tarafından kaldırıldı. Ama aradan geçen bunca zamana rağmen ilgili-lerin tespiti, haklarında iddianame hazırlanması ve yargılanması ile

ilgili bir arpa boyu yol gidilemedi. Bu gözlemlediğimiz en doğrudan müdahaledir.

“Özelleştirme ve işçilerin örgütlenme haklarının önündeki engeller bulunduğu sürece bu cinayetler işlenmeye devam edecek.”

yenidünya: Davalara aileler, madenciler ve kamuoyunun ilgisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Muradiye Kavutçu: Ailelerin ilgisi bana göre iyi. Kamuoyunun ilgisi daha canlı tutulabilir. Zira yargılama bir haftalık sürece yayılıyor. Mağdur ve sanık sayısının fazlalığından. İlginin her gün canlı tutulabilmesi için ailelerin ulaşım, yapılabilirse arada yemek ve sair ihtiyaçları karşılanması uygun olur.

Metal direnişinin anlattıkları

Renault işçilerinin 14-15 Mayıs gece yarısı vardiyasına girmemesi ile başlayan direniş, hızla yayılarak sarı sendika Türk Metal'e ve patron sendikası Metal Sanayicileri Sendikası MESS'e karşı büyük bir isyana dönüştü. Metal işçileri yıllardır sürdürülen işbirlikçi ve dayatmacı toplu sözleşme düzenini kitlesel olarak dağıtma ve sarı sendika hâkimiyetine son verme noktasına geldi.

Bezirgân saltanatı

Esas olarak 12 Eylül 1980 faşist darbesiyle oturtulan ve metal işçilerine kölelik düzenini dayatan toplu sözleşme düzeni şöyle işliyor. Toplu sözleşme dönemi geldiğinde MESS ve işkolundaki en büyük sendika olan işçi sendikası kılığında girmiş patron örgütü Türk Metal arasında grup toplu iş sözleşmesi (grup TİS) imzalanıyor. Bu sözleşme işkolundaki bütün sözleşmeleri etkileyecek bir çerçeve anlaşma niteliği taşıyor. Böylece metal sanayicileri kendi kumandalarındaki Türk Metal ile yaptıkları sözleşme ile diğer sendikaları da baskı altına alıyor. Tabii bu sözleşmeler imzalanırken Türk Metal üyelerinin onayı falan alınmıyor. Sözleşmeler yıllar boyunca metal işçisini yoksullaştırdığı gibi aynı işi yapan işçiler arasında da maaş farkları yaratarak işçileri birbirlerine düşürmeyi de amaçlıyor. İşte metal işçisinin tepkisi bu düzene ve işçiyi sürekli satan Türk Metal'e.

Saltanatın zulmü

Türk Metal'in öne metal patronlarının isteğiyle 12 cuntası tarafından açıldı. Cuntacılar DİSK'i ve aralarında Maden İş'in de olduğu üye sendikalarını kapattı. Maden İş üyeleri darbe koşullarında bir gecede çıkarılan kanun ve düzenlemelerle Türk Metal'e zorla üye yapıldı. DİSK 1992'de tekrar açılana kadar Türk Metal işkolunda egemen hâle döndürüldü. 1992'den sonra metal iş kolunda örgütlenmeye çalışan DİSK Birleşik Metal İş sendikası (Maden İş ile Bağımsız Otomobil İş Sendikası'nın birleşmesiyle) siyasi iktidarın ve patronların hukuksuz engellemeleriyle uğraştı. Bunların yetmediği yerde Türk Metal'in mafyatik yöntemleri devreye girdi. Polis ve yargı Türk Metal saldırılarını çoğu zaman sadece izlemekle yetindi. Buna rağmen Birleşik Metal İş yeniden faaliyete geçtiğinden beri toplu sözleşme düzeninde işçiler lehine önemli bir baskı yarattı. Ve mücadeleci tutumuyla metal işçilerinin bugünkü isyanın temelini hazırladı.

Gözler metal işçisinde

İşte metal işçisi bu baskılara

rağmen isyan ediyor. Ülke ekonomisinin en önemli sektörü, ihracatın büyük bölümünü gerçekleştiren işkolu olması gibi sebeplerin yanında gözler, esas olarak ağır baskı zincirlerini kırmak için başlattıkları isyan dolayısıyla onlara çevriliyor. İşte bize verdikleri en önemli mesaj bu. Hiçbir zalim düzen, ne kadar baskıcı olursa olsun sonsuza kadar sürmez.

Metal isyanının anlattığı başka bir şey daha var. Zalime karşı harekete geçen kitlelerin gücünün yerini hiçbir şey tutmaz. Zalimler ne kadar kuvvetli olursa olsun, işçi ve emekçi halkın kitlesel hareketi karşısında çaresiz kalır. Zorbalar ancak baskı altında tuttukları kesimleri, onların çıkarlarını savunduklarına ikna edebildikleri kadar güçlüdür.

Metal işçileri bu hareketiyle sınıf kardeşlerine çalışma yaşamlarında karşılaştıkları sorunları çözmek için yalnızca bürokratik yol ve yöntemleri değil aynı zamanda demokratik, barışçıl ve kitlesel eylemleri örgütleyebileceklerini ve bu eylemlerin de tamamen yasal olduğunu gösterdiler. Patronların, Türk Metal'in ve iş müfettişlerinin "eylemler yasa dışıdır" yalanlarını doğrudan eylemlerle boşa çıkardılar. Sendikal hareketin gündemine konuyla ilgili Yargıtay'ın aldığı, işçileri destekleyen kararları soktular.

Metal işçisi, kendilerini temsil edecek kişileri demokratik yollarla seçmek istediğini söylüyor. Demokratik kurallara göre seçilmeyen ya da atanan yöneticilerin/temsilcilerin onların ortak derterine derman olmadıklarını anlatıyor. Başlarına zorba kesildiklerini kanıtlıyor. Metal işçisi ancak kendi kaderimize kendimiz sahip çıkarsak kurtulabileceğimizi gösteriyor.

Bir başka şey daha gösteriyor metal işçisi. Bugünkü isyanın temellerini yaratan bir mücadele sergilemiş olsa bile işçiler doğrudan Birleşik Metal İş'e yönelmedi. Hatta diğer toplumsal kesimlerden gelen desteklere bile sıcak bakmadı. Bu durum bize yıllar süren örgütsüzlüğün toplumsal kesimleri ne kadar da birbirinden uzaklaştırdığını gösteriyor. Otomobil işçileri gibi sınıfın en etkili kesiminde bile solun, ilericilerin, devrimcilerin, dürüst sendikacıların etkisinin çok azaldığını bunun da toplumsal mücadeleden açısında önemli zaafı oluşturduğunu kanıtıyor. Oysa hepimiz aynı zalim düzenin farklı kollarıyla boğuşuyoruz.

Zaaf ortada çözüm de ellerimizde.

onur balcı

Çocuk işçi sayısı devlet katkısı ile artıyor

Yoksulluk, çocukları çalışma yaşamına iten en temel sebep. Yoksulluk, işsizlik arttıkça çocuk işçi sayısı da artıyor, çünkü çocuklar çok ucuza ve güvencesiz olarak çalıştırılabilir.

Türkiye'nin resmî istatistik kurumu olan TÜİK'in, çocuk işçiliği konusunda ortaya koyduğu veriler devletin yoksulluk sorununa çare olamadığını kanıtlar nitelikte.

Çocuk işçi sayısının hangi yıllar arasında artış gösterdiğine dikkat çekmek gerekiyor. Sekiz yıllık zorunlu eğitim sürecinde çocuk işçi sayısı ciddi oranda azaldı. Örneğin, 1999-2006 yılları arasında istihdam edilen çocuk sayısı 2 milyon 270 binden, 890 bine düştü, bu bilgi TÜİK'in 2012 yılında sunulan Çocuk İşgücü İstatistikleri'nde mevcut. 2006 yılından 2012 yılına kadar, yani altı yılda bu sayı üç bin artarak 893 bine ulaştı.

4+4+4= Kaç çocuk işçi eder?

Disk-Ar'ın "Hem oku, hem çalış dönemi" olarak nitelediği 2012 yılında yasalaştırılan 4+4+4 eğitim sisteminin hayata geçtiği dönemde, okula devam etmeyen çocukların sayısı 2 milyon 314 binden, 1 milyon 297 bine geriledi ancak okula gitmeyen çocuklar arasında çalışanların oranı yüzde 27'den yüzde 35'e yükseldi. Bu yasa ile birlikte çocuk işçiliğinin yaygınlaşma yaşı fiili olarak 13'e düşüyor, çünkü çocuklar ortaokulu 13 yaşında bitiriyor, bitirdiği gibi de çalışmaya başlıyor.

Kuralsız ve 'daha çok kâr' mantığıyla işleyen, insanı değersizleştiren emek piyasası bu şekilde işlemeye devam ettiği sürece çocuk işçiliği sorunun çözümsüz kalacağı çok açık. Toplumsal bir sorun olan çocuk işçiliği sorunu ancak yoksulluğu ortadan kaldırmakla çözülebilir.

Provokasyon ve ötesi

7 Haziran yaklaştıkça seçimlere dönük provokasyonlar tırmanmaya başladı. Özellikle HDP seçim bürolarına yönelik yürütülen saldırılar ile ırkçı, gerici, dinci kesimleri etrafında seferber etmeye çalışan AKP, 11 Nisan'da Ağrı Diyadin'deki çatışma girişimiyle ne kadar gözünün döndüğünü ortaya serdi. Ama provokasyonlar 18 Mayıs tarihinde HDP'nin Mersin ve Adana il merkezlerinde, Selahattin Demirtaş'ın Mersin mitinginden yedi saat önce, eş zamanlı olarak patlatılan bombalarla başka bir boyuta sıçradı.

AKP'nin klasik seçim taktiği

AKP seçimlere doğru, başta Kürtler olmak üzere herkese mavi boncuk dağıtıp muhalefeti yumuşatıyor. Seçim atmosferine girince esas olarak Kürtler ve Aleviler üzerinden gerici ve faşist söylemleri yavaş yavaş yükseltip en gerici, ırkçı ve mezhepçi kesimleri etrafında birleştiriyor. Böylece gardını düşürdüğü muhaliflerinin aktif ya da pasif desteği sayesinde akıl dışı, gerici sistemlerine toplumsal meşruiyet yaratıyor; seçim tartışmalarını sadece ekonomik istikrar bağlamında ele alıp kararsız seçmeni de çekmeye çalışıyor.

Propaganda makinesi teklıyor

AKP bu seçime benzer taktiklerle girse de yolunda gitmeyen bir şey var. Mayıs-Haziran 2013 Büyük Halk Direnişi'nin etkisiyle mavi boncuk dağıtarak desteğini hızla kazandığı liberal sol kesimleri, birkaç arsız dışında, kalıcı olarak kaybetti. ABD'nin de AKP iktidarı ile ilgili sıkıntılarını gün yüzüne çıkınca ana akım medyadaki desteklerini de bir bir yitirdi. Paralel yapı ile mücadele konusu oy getirmede olduğu gibi başkanlık tartışmalarıyla birleşince Erdoğan'ın diktatörlük hevesi AKP seçmeninin bile huzurunu kaçırdı.

Sıcak paraya dayalı faiz ekonomisinin çökmeye başlaması ve yolsuzluk, rüşvet, torpil iddiaları yumuşak karnı oldu. Bu durumda elindeki tek meşruiyet kaynağı, Kürt siyasal hareketi ile yürütülen görüşmeler kaldı. Fakat Kürt seçmenini etkileme çalışmaları kendi tabanında tepki yaratmaya başlayınca söylemini her zamankinden erken sertleştirerek özüne dönmek zorunda kaldı. Bu durumda AKP'nin sürekli barış umudunu kullanmasından bıkan Kürt seçmenlerin desteğini ve sempatisini yitirdi.

Muhalefetin verdiği koz

AKP'nin propaganda makinesi teklesse de elinde muhalefet partilerinin verdiği önemli bir koz var. Özellikle HDP ve CHP seçim öncesinde faşist iç güvenlik yasası, seçim barajı ve seçimlerin demokratik bir ortamda yürütülmesi için kitlesel bir mücadele yürütmediği ve AKP'nin belirlediği koşullarda onun kurallarıyla mücadeleyi kabul ettirdiği için önemli üstünlükleri var. Cumhurbaşkanlığı yetkileriyle donatılmış Erdoğan'ın Anayasal düzeni çiğneyerek seçim propagandasına katılmasından tutun da bütün televizyon kanallarının saatler boyunca devlet olanaklarıyla yapılan Davutoğlu ve Erdoğan mitinglerini yayınlamasına kadar birçok avantajı elinde bulunduruyor. Bir de buna yapılabilecek seçim hilelerini koymak lazım tabii. Görülen o ki AKP bütün bunlara dayanarak gücünü koruyamasa da seçim sonuçlarının kendisi için felaket olmasını önleyebilecek. Ama yine de muhalefet partilerinin gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimi ile gerçek bir hesaplaşmadan uzak program ve aday profili ile ortaya çıkması, klasik büyük sermaye çevrelerinin ve emperyalistlerin Selahattin Demirtaş da dahil bütün muhalefetin oy potansiyelinin artmasına yeşil ışık yakması AKP açısından ciddi bir tehdit.

Başarısız denemeler

Bu koşullar altında AKP toplumsal gerilimi arttırarak solculara, komünistlere, dinsizlere, Alevilere, Kürtlere karşı yürütülen "mücadelede" sermayenin; dinci gerici çevrelerin ve ırkçı milliyetçi kesimlerin lideri olmaya çalışıyor. Bunu da esas olarak HDP'ye yönelik giderek dozunu tırmandırdığı provokasyonlar üzerinden yürütüyor. Kürtleri çatışma ortamına çekmeye çalışıyor. Bir yandan da Meral Akşener üzerinden kaset tartışmalarını gündeme getiriyor. Ama şimdilik yaptıkları büyük oranda geri tepiyor. Bütün toplumsal kesimlerden provokasyonlara karşı tepki geliyor. Çünkü AKP bütün egemen kesimler adına ortak hareket etmiyor, edemiyor. İsteddiği etkiyi yaratamıyor. Bu durumda, çalışmayan düğmeye daha sert basmaya başlayan birisi gibi provokasyonların dozunu giderek arttırmaya çalışıyor.

Provokasyon mu, politika değişikliği mi?

AKP'nin HDP üzerinden yürüttüğü gerici güçleri etrafında toplama çabası giderek seçim taktiğinden çok bir politika değişikliğinin işaretlerini veriyor. Kürt halkının kendisini temsil eden siyasetçilere göre AKP'nin çözüm sürecinin ortağı olacağına olan inancının daha da azalması AKP tarafından net bir şekilde görülüyor. Erdoğan'ın, eline Kur'an alarak giriştiği mücadeleye rağmen oy kaybını önleyememesi bunun açık bir göstergesi. Bu durumda esas gücünü büyük bir gerici koalisyon yaratmaktan alan AKP'nin seçimden sonra yeni bir saldırı dalgasıyla Kürtlerin üzerine yürümesi mümkün. Çünkü AKP için Kürtle-

rin desteği gericilik, vurgunculuk ve savaş politikaları etrafında büyük bir koalisyon yaratabildiği oranda önemli. Seçimden sonra yürütülecek başkanlık rejimi tartışmaları için de bu durum geçerli. Öncelik "Osmanlı ruhunu" ayağa kaldırmak. Sonra kendisi dışındaki kesimlerden biat istemek. Bu durumda zaten bekleme odasına alınmış durumda olan parlamenter sistem içinde muhalefeti büyütme çabasının oldukça sınırlı bir etkisi olacak. Asıl mücadele kendisinden gasbedilen egemenliği doğrudan kendi eline almak isteyen halk kitleleri ile gericilik ve faşizm savunucuları arasında olacak.

Kenan Evren'in mezarına

bir tas suyu çok gördüler

12 Eylül 1980 faşist darbesinin komutanı Kenan Evren 10 Mayıs 2015 günü 98 yaşındayken öldü.

Kenan Evren, modern tıbbın tüm olanakları kendisine cömertçe sunulduğu için, ve belki de vicdan denen insani duygudan yoksunluğu sayesinde Türkiye ortalamasının çok üstünde bir yaşam süresine sahip oldu.

Darbe döneminde benzerlerini kışkandıracak bir kudrete sahipti, asmayalım da besleyelim mi diye soruyor, 17 yaşındaki Erdal Eren'i yaşını büyüterek idam ettiriyordu.

Mustafa Asım Hayrulloğlu İstanbul'da işkencede katlediliyor, DİSK'e bağlı, T. Maden-İş Sendikası 13. Bölge (Bursa) Temsilciliği'nde hukukçu olarak görev yapan Ahmet Hilmi Feyzioğlu, Bursa emniyetinin 5. katından atılarak öldürülüyordu.

Ülkemizin yüz akı devrimcileri, ilericileri, her meslekten kadın, erkek, genç emekçileri, sınıf sendikacıları, 90 günlük gözaltılarla, tutuklamalarla hapsedilere dolduruluyordu.

Darbe öncesi, Süleyman Demirel hükümetinin İMF ile anlaşma imzalayarak uygulamaya koyduğu 24 Ocak kararlarının fiili yürütücüsü, Başbakanlık müsteşarlığına atanan Turgut Özal idi. Turgut Özal, devlette değişik sürelerle bürokrat olarak çalıştı, ardından Türkiye kapitalist sınıfının en etkili örgütlerinin başında gelen Madeni Eşya Sanayicileri Sendikası MESS'in başkanlığını yaptı. MESS başkanlığı sırasında asıl çabası, o dönem sınıf ve kitle sendikacılığının en güçlü temsilcisi olan DİSK'e bağlı T.Maden-İş sendikasını geriletebilmektir. Maden İş'in başkanı Kemal Türkler 22 Temmuz 1980'de kontrgerilla tertibiyle kurşunlanarak öldürüldü. Kemal Türkler öldürüldükten sonra kapitalistlerin önünden önemli bir engel ortadan kaldırılmış oldu.

24 Ocak kararlarının özü, "acı reçete" diye adlandırdıkları, kamu harcamalarını kısmak, ücretleri düşürmek, emekçilerin kazanılmış haklarından kesintiye gitmek idi.

Darbe yapıldıktan sonra kurulan hükümette yetkileri arttırılarak ekonomiden sorumlu başbakan yardımcısı oldu.

Ekonomide özelleştirmenin, taşeronlaştırmanın, güvencesiz çalıştırmanın, kamu kaynaklarını dizginiz olarak tekellere aktarmanın şampiyonu Turgut Özal, Kenan Evren diktasının silahla, süngüyle, hapisle sağladığı muhalefetsiz ortamda, İMF programını engelsiz olarak uyguladı.

Kenan Evren bir yandan yaptığı mitinglerde kürsüden ayetler okuyor, din derslerini zorunlu hâle getiriyor, Kürtçeyi yasaklıyor, dinci mezhepçi gericiliğin gelişmesini sağlamak için saha temizliği yapıyordu. Bu dönemde gerçek anlamda laik, demokrat, sosyalist, komünist, ilerici örgütler yasaklanıyor, dağıtılıyor, üyeleri yıllarca sürececek sürgün ve hapislerle cezalandırılıyordu.

AKP iktidarının liderleri her fırsatta Demokrat Parti DP kurucusu Adnan Menderes ve Anavatan Partisi ANAP kurucusu Turgut Özal'ın devamcısı olduklarını gururla yinelerler. Turgut Özal'a hükümet olma yolunu açan Kenan Evren diktasıdır, aynı yolu kullanan AKP Kenan Evren'e varlığını borçludur.

Kenan Evren'in yaptırdığı darbe anayasasının, başta yüzde on barajı olmak üzere bütün avantajlarını tepe tepe kullanan AKP, cenazeye katılmayarak fırsatçılığını, ikiyüzlülüğünü göstermiştir. Güçlünün önünde eğilirim, çaptan düşeni görmezden gelirim demıştır.

ali uğur

Bilal Mısır vatandaşıymış

Muhammed Mursi'nin, Mısır halkının gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimine karşı başlattığı halk devrimiyle cumhurbaşkanlığı koltuğundan indirilip hapse atılması en çok Tayyip'i kızdırmıştı. Hâlâ öfkesi geçmiş değil. Tabii bunun altında birebir aynı ideolojik yapıya dahil olmaları yatıyor. Ama yeni ortaya çıkan bilgiler Tayyip'in Mursi'nin devrilmesine kızması için başka sebepler de olduğuna işaret ediyor.

Bilal'in pasaportu gidecek

Mısır'ın önde gelen gazetelerinden *El Masri el-Youm*'da yer alan habere göre Bilal Erdoğan Mursi tarafından Mısır vatandaşı yapılmış. Hatta 17 Aralık soruşturmaları sırasında bir türlü ortaya çıkmayan Bilal, meğer Mısır pa-

saportuyla Gürcistan'a kaçmış. Haberde Bilal Erdoğan'ın Kahire'deki açık adresi de yer alıyor. Gazetenin duyurduğuna göre Mursi'nin, aralarında Hamas yöneticilerinin, Bilal'in ve bazı Türklerin bulunduğu çok sayıda kişiye hak etmedikleri hâlde vatandaşlık dağıttığı iddiasıyla Mısır İkinci İdare Mahkemesi'nde görülen dava 11 Ekim'e ertelenmiş.

Tekmelenen madenciye ceza

Soma faciasının ardından dönemin başbakanı Tayyip Erdoğan'ın bölgeyi ziyareti sırasında yaşanan olaylar daha dün gibi akıllarda. Ziyaret sırasında Somalılar tepki göstermiş ve Erdoğan'ı protesto etmişti. Hatta Erdoğan'ın markete sığınan bir vatandaş darp ettiği iddia edilen görüntüler bile yansımıştı basına. Bununla birlikte başbakanın danışmanı Yusuf Yerkel'in, özel hareket polislerinin yere yatırdığı bir madenciye büyük bir hırsla tekmelerken çekilmiş görüntüsü ise uzun süre gündemden düşmemişti.

Tekmeyi atana değil, yiyene ceza

Tekmelenen madenci Erdal Kocabıyık, Yerkel arayıp kendisinden özür

dilediği için şikayetçi olmamış. Fakat anlaşılın o ki bu yüzden suçlu konumuna düşmüş. Korumaların zırhlı Mercedes'ine tekme atarak kamu malına zarar verdiği için 548 lira para cezasına çarptırılmış. Ayrıca kara listeye alındığı için bir yıldır hiçbir yerde iş bulamamış. Şu an hamallık yaparak ailesini geçindirmeye çalışıyor. Derya Kocabıyık, eşinin attığı tekmeyle araçta bu kadar hasar oluşmasına gülüp geçtiklerini söylerken tek beklentimiz adalet diyor ve ekliyor "O da bu aralar Soma'ya uğramıyor anlaşılın." Kocabıyık ailesinin şu an tek derdi çalışacak bir iş bulabilmek. Hani Soma'nın yaralarının sarılması, adalet, iş güvenliği falana sıra gelmemiş daha.

Şenol Küçük Mersin'de anıldı

Mersin Gazi Lisesi öğrencisi, İlerici Liseliler Derneği üyesi Şenol Küçük, 35 yıl önce katledildi.

Şenol Küçük, bugün Mersin Şehir Mezarlığında, TKP 1920'li-ler, o dönem birlikte mücadele ettiği İLD'li, İGD'li (İlerici Gençler Derneği) yoldaşları, arkadaşları ve bu gün onların mücadelesini devam ettiren Tüm-İGD'li gençler tarafından anıldı.

Şenol Küçük'ün sınıf arkadaşı Celal Alaçamlı söz alarak, İLD ve İGD saflarında mücadele

ederken, "Yolumuz işçi sınıfının yoludur" şiarıyla hareket ettiklerini, toplumsal mücadelede başarılı olmanın garantisinin bugün de işçi sınıfının yol göstericiliğine sınımsız sarılmaktan geçtiğini anlattı.

Daha sonra söz alan TKP 1920 Mersin İl Başkanı Hasan İleri, işçi sınıfı mücadelesinin genç şehidine, bugünün gençlerinin sahip çıkmasının önemini anlatarak mücadeleleriyle onun ve tüm devrim şehitlerinin anısını yaşattıklarını belirtti.

Üç fidan anıldı

6 Mayıs 1972'de idam edilen 68 kuşağının devrimci önderlerinden Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan birçok ilde yapılan eylem ve etkinliklerle anıldılar.

İstanbul

Üniversite öğrencileri imzasıyla 6 Mayıs'ta yapılan eylemde Mimar Sinan Üniversitesi önünden Dolmabahçe'ye yüründü.

İlerici Gençler'in de katıldığı eylemde sık sık "Faşizme karşı omuz omuza" ve "Yaşasın birleşik mücadelemiz" sloganları atıldı.

Dolmabahçe'ye gelindiğinde ise burada saygı duruşunda bulunuldu ve basın açıklaması okundu. Eylemde ayrıca üç fidana ithafen gençler, fidan da dikti.

İzmir

Denizler İzmir'de de unutulmadı. Dokuz Eylül Üniversitesi öğrencileri sıkıyönetim mahkemesince idam edilen üç fidan için 5 Mayıs'ta üniversitede bir eylem düzenledi.

İlerici öğrencilerin de katıldığı eylemde üniversite içerisinde yürüyüş düzenlendi. Ardından Cafetto Kafe'nin önünde basın açıklaması yapıldı.

Mersin

Mersin 68'ler Derneği üç fidan için 10 Mayıs günü etkinlik düzenledi. 68'liler Barış ve Kardeşlik Ormanında düzenlenen etkinlik TUM-İGD'nin de bulunduğu birçok kurum ve partinin katılımıyla gerçekleşti.

Mersin 68'liler Derneği Başkanı Hasan Kapıkıran'ın günün anlamına ilişkin konuşmasından ve yapılan saygı duruşundan sonra üç fidan anıtına çelenk bırakıldı.

Konserler ve halaylarla devam eden etkinlikte öncelikle Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, Hüseyin İnan olmak üzere Harun Karadeniz ve diğer tüm

genç fidanların unutulmayacağı, unutturulmayacağı bir kez daha vurgulandı.

Halkın fidanları

Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan antiemperyalist mücadelelerini, sosyalist Türkiye özlemlerini ne yazık ki işçi, emekçi ve köylü halk kitleleriyle birleştiremediler. Ama onların hatıralarını yaşatan ilericiler, devrimciler bu taktik hatadan ders çıkararak onların davasını halkın arasında sabırla işlemeye devam ediyor.

Paralelcilerin kumpasından

paralel kumpasına

Bütün kamu kurumlarında hatta sermaye kesimlerinde bile cadı avı şeklinde bir paralelci avına çıkan AKP, aynı zamanda bunu devlet aygıtını tamamen kendi istekleri doğrultusunda şekillendirmek için kullanıyor. Yargı ve emniyeti büyük oranda "hizaya sokan" AKP rejimi, şimdi gözünü zaten kolunu kanadını kırarak büyük oranda denetimi altında tuttuğu orduya yöneltmiş durumda. Senaryo yine aynı. "Orduya sızan paralelcilerin temizlenmesi lazım."

"Milli orduya kumpas kurdular"

AKP, Fethullah Gülen Hareketi ile birlikte siyasi bir linç kampanyasına döndürdüğü Ergenekon ve Bal-yoz davalarıyla ordu komuta kademesini önemli oranda dağıtmış ve kendisine bağımlı bir üst yönetim oluşturmuştu. Statükonun dağıtılması, vesayete son verilmesi gibi süslü masallarla yürütülen kampanyanın kimi sol, liberal sol ve liberal çevrelerce de desteklenmesi ise tam bir akıl tutulması örneğiydi. Oysa yaşanan devlet kurumlarında son bir kalıntı şeklinde kalmış laikliğin kazanması ve gerici dinci vesayetın oturtulmasıydı. Ne var ki Gezi Parkından bütün ülkeyi saran Mayıs-Haziran 2013 Büyük

Halk Direnişi ile ağır darbe alan gerici koalisyon birbirine düştü. 17-25 Aralık Yolsuzluk ve Rüşvet baskınlarından sonra ise AKP devlet içine yerleştirdiği cemaatçilere karşı yoğun bir saldırı başlattı. Bunu yaparken mecburen cemaate karşı denge yaratmak için orduya alan açmaya başladı. İlk işaret dönemin başkanı Erdoğan'ın danışmanı Yalçın Akdoğan'dan "milli orduya kumpas kurmuşlar" çıkışıyla geldi. Sürecin sonunda Ergenekon ve Bal-yoz davaları düştü. Hukuksuz bir şekilde yıllarca tutuklu kalan sanıklar serbest bırakıldı. Zirveyi Erdoğan Kara Harp Okulu mezuniyet töreninde yaptı. "Başta şahsım olmak üzere, tüm ülke aldatıldı."

Paralel kumpası kapıda

Tam da orduda terfiler ve meslekten ihraç konularını karara bağlayacak olan Yüksek Askerî Şura YAŞ hazırlıkları başlamışken Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz, ordu içindeki paralelci faaliyetlerinden bahsetti. Sonradan sızan bilgilere göre MİT, Genelkurmay Başkanlığına 1200 personel hakkında "paralelci" diye ihbarda bulunmuş. Liste ağırlıklı olarak Kara Kuvvetlerinden oluşuyor. Askerî savcılıkta soruşturma yürütülenlerin sayısı

bu kadar olmamakla birlikte yine de liste esas alınarak bir adım atılmış. Listede bir korgeneral ile bir de orjeneral var. Bu generallerden birisi "orduda paralel yapılaşmayı sağlamakla" suçlanıyor. Listenin ağırlıklı olarak Kara Kuvvetlerinden oluşması şaşırtıcı değil. Hava ve Deniz Kuvvetlerinde Ergenekon ve Bal-yoz davaları aracılığıyla önemli bir etki sağlanmıştı zaten. Bu konuda komuta kademesinde ciddi rahatsızlıklar olduğu söyleniyor. Genelkurmay Başkanı Necdet Özel'in yerine bir süreliğine Kara Kuvvetleri Komutanı Hulusi Akar'ı vekil bırakıp sağlık gerekçesi ile görevden ayrılmasını buna bağlayanlar da var. Jandarmanın ipleri ise son geçirilen faşist iç güvenlik yasası ile AKP'nin elinde. Oradaki atamaları İçişleri Bakanlığı yapacak. MİT tırları ile ilgili başlatılan soruşturma ile bu konuda çoktan adım atılmış

durumda.

Zaten AKP yargı ve emniyetten sonra paralelcilerin en çok jandarmada yerleştiğini ileri sürüyor.

Görülen o ki ordu üst kademesinin baş eğmesi bile Erdoğan'ı rahatlatmıyor. Erdoğan ve AKP bütün kurumları olduğu gibi orduyu da tam egemenliğine almak için düğmeye basıyor.

Kenan Evren öldü

12 Eylül 1980 faşist cuntasının başı Kenan Evren, ilginç bir tesadüfle 9 Mayıs 2015'te, bütün dünyada ilerici insanlığın faşizme karşı zaferin 70. yıldönümünü kutladığı günde öldü. 98 yaşında ölen Kenan Evren 12 Mayıs Salı günü devlet töreni yapılarak Ankara'da toprağa verildi.

İşçi sınıfına, şehir ve köy emekçilerine, ezilen halklara karşı cumhuriyet tarihinin en kapsamlı suçlarını işleyen Kenan Evren'in cenaze törenine AKP dahil hiçbir kapitalist parti katılmaya cesaret edemedi.

Ailesinin ve birkaç yakınının yanı sıra, sadece ordu komuta heyetinin; halka karşı "bin operasyon"un sorumlusu Mehmet Ağar'ın; özelleştirme vurgunlarından büyük pay alan yandaş holding Limak patronu Nihat Özdemir'in; 12 Eylül darbesiyle ikbal yolu açılan bir iki kişinin katıldığı, halksız cenaze töreni pek zavallıca bir sonun simgesi idi.

Oysa Kenan Evren Vehbi Koç'ların, Sakıp Sabancı'ların, Turgut Özal'ların, Fethullah Gülen'lerin dostuydu. Komünizmin, sosyalizmin,

bağımsızlık tutkusunun düşmanı, kendi halkına silah çeken gafil bir NATO askeri idi. 12 Eylül cuntası; eşitliğin, özgürlüğün, enternasyonalizmin, yurtseverliğin, örgütlü toplumun düşmanıydı. Amerikan emperyalizminin "bizim çocuklar" diye adlandırdığı faşist cuntanın lideriydi. Oysa cunta, AKP'nin bugünkü gericilik, vurgunculuk ve savaş rejiminin yolunu açmıştı. 12 Eylül rejimi, ülkeyi Tanzimat öncesine, bütün dünyayı 1917 Ekim Sosyalist Devrimi öncesine götürmek

isteyen kapitalist-emperyalist karşıdevrimin başlangıç hamlesiydi. AKP'nin gericilik, vurgunculuk ve savaş rejimi, 12 Eylül rejiminin derinleştirilmiş ve mantıklı sınırlarına götürülmüş güncel sürümüdür.

12 Eylül'ün ülkemizin üstüne çöktüğü karanlığı yok etmek ancak AKP rejimine karşı mücadele etmekten geçiyor. Kenan Evren'in ölümün; AKP'ye, gericiliğe, vurgunculuğa, sömürgeci savaşa, NATO'ya karşı birleşik halk mücadelemizi yükseltme çağrısı olsun.

Yargı muharebeleri sürüyor

AKP ve cemaat arasındaki savaş, Nisan ayının son günlerinde Yargı alanında yürütülen muharebelerle hızlandı. Muharebeler cemaatin, paralel yapı soruşturmasında tutuklananların tahliyesi için harekete geçmesiyle başladı. Taraflar yine bütün hukuk kurallarını ayaklar altına alan bir şekilde birbirine girdi. Böylece artık Türkiye’de yalnızca orman kanunlarının geçerli olduğu gözler önüne serildi.

Yok hükmünde sayılan yok hükmündedir kararı

Aslında olayların başlangıcı 20 Nisan tarihine kadar gidiyor. Tarihler, hangi mahkemelerin nöbetçi olduğuna, avukatların hangi tarihlerde reddi hâkim taleplerinde bulunacaklarına göre ayarlanıyor. 29. Asliye Ceza Mahkemesi, Sulh Ceza Hâkimlerinin reddi taleplerinin nasıl karara bağlanacağı konusundaki yasal boşluktan ve Erzurum’da yaşanan benzer bir durumun ortaya çıkardığı fırsattan yararlanarak, Sulh Ceza Hâkimlerinin hepsinin reddine karar vererek dosyayı 32. Ağır Ceza’ya gönderiyor. Bu mahkeme de bütün sanıkların tahliyesine karar veriyor. AKP mahkemenin kararını hayata geçirmesini önlemek için Ulusal Yargı Ağı Projesi UYAP sistemini kapatarak milyonlarca insanı mağdur edecek şekilde bütün adli sistemi donduruyor. Bunun üzerine mahkeme elden tebligat yoluna gidiyor. Fakat Silivri’den sorumlu Bakırköy Savcısı kanunlara aykırı davranarak evrağı teslim almıyor. Mahkeme doğrudan hapis hâdenen sorumlu ceza infaz savcısına ulaşınca da aynı tutumla karşılaşıyor. Savcılar kararların yetkisiz mahkemede alındığını söyleyerek üst mahkeme yetkilerini kullanıp mahkeme kararının uygulanmasının önüne geçiyor. Böylece yeni bir hukuk garabeti ortaya çıkıyor. Bu tartışmalar sırasında 10. Sulh Ceza Hâkimliği 32. Asliye Ceza kararının yetkisiz bir şekilde alındığını belirterek yok hükmünde ilan ediyor. Savcılarının elini güçlendiriyor. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu HSYK da toplanarak konuyu gündemine alıyor. Kaçak saraydan gelişmeleri izleyen Erdoğan, HSYK’nın toplanmak için geç bile kaldı-

ğını açıklıyor. Bu esnada 32. Asliye Ceza son bir hamle daha yaparak 10. Sulh Ceza’nın kendi kararını yok hükmünde saydığı kararını yok hükmünde ilan ediyor. Ama bu çabası da işe yaramıyor ve HSYK 29. ve 32. Asliye Ceza hâkimlerini görevden alıyor. HSYK tarafından göreve atanan yeni 32. Asliye Ceza hâkimi ise ilk iş olarak eski hâkimin tahliye kararlarını yok hükmünde ilan ediyor.

Orman kanununun değişmez kuralı

Orman koşullarında, fırsat bulduğunda yaptığın hamleden sonuç alamazsan bir anda avcıyken av hâline düşmek işten bile değildir. İşte AKP de bu çerçevede hareket ederek yargı alanındaki çatışmalarda karizması çizilmesine rağmen kendini korumayı başararak karşı saldırı başlattı ve görevden aldırıldığı 29. Asliye Ceza hâkimi Metin Özçelik’i 30 Nisan; 32. Asliye Ceza Hâkimi Mustafa Başer’i 1 Mayıs 2015 tarihinde tutuklattı. Oysa yasalara göre bir hâkim ancak ve ancak ağır cezalı suçlarda suç üstü durumlarda tutuklanabilir. AKP yasalara aykırı olarak yaptığı bu hareketle hâkim güvenliği ilkesini de ayaklar altına almış oldu.

Hamle üstünlüğü ile hareket eden AKP 12 Mayıs 2015 tarihindeki HSYK 2. dairesi kararlarıyla, 17-25 Aralık Yolsuzluk ve Rüşvet baskınında

görevli savcılar Zekeriya Öz, Celal Kara, Muammer Akkaş, Mehmet Yüzgeç ile hâkim Süleyman Karaçöl’ü meslekten ihraç ettirdi.

Gericilik ve faşizme karşı tutarlı mücadele

Şimdilerde de bazı çevreler cemaatle AKP kapışmasını “cemaat tasfiye ediliyor” diye üstü örtülü veya açık bir şekilde destekliyor. Oysa yaşanan daha da arsızlaşan, kuralsızlaşan karşıdevrimci saldırının kendi hukukunu yaratması. Yaşanan karşıdevrimci koalisyonun kendi içinde çatışması.

Gericilik ve faşizme karşı mücadelede tutarlı olabilmek için halka dayanmak, halkın iktidarını kurmak için bağımsız bir yolu önermek gerekir. Üstelik sözde militarist statükoculara karşı “sivil” AKP’yi desteklemenin ya da AKP gericiliğine karşı “militarist statükocular” ile dayanışma içinde olmanın gericiliği nasıl daha da azgın bir şekilde üstümüze saldırdığı ortada. Kuralsızlaşan, herhangi bir denetime tabi olmayan bir baskı aygıtı her zaman olduğu gibi en çok ilericileri, solcuları, laikleri ve Kürtleri biçecektir. AKP ve cemaat tarafından ayaklar altına alınmış, paramparça edilmiş yargı sistemi ancak halkın kendi kaderini kendi eline aldığı bir halk iktidarıyla yeniden hukukun üstünlüğü temelinde inşa edilebilir.

Yüksek yargıda “birilerini rahatsız etmeme” dönemi

22 Mayıs günü yapılan Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı devir teslim töreni, Yargı sisteminin üzerindeki AKP egemenliğini gözler önüne serdi.

Görev süresi dolmadan emekliye ayrılan eski Başsavcı Hasan Erbil görevi halefine bırakırken tarihe geçecek bir nasihatte bulundu.

Erbil, Erdoğan’ın atadığı Mehmet Akarca’ya “Başsavcı olarak görev yapacağı süre içerisinde devletimi, milletimi zora sokmadan, birilerini fazla rahatsız etmeden görev yapacağına inanıyorum” diye kefil oldu.

İşte AKP’nin Yargı sistemini soktuğu hâl. Artık yargıda “birileri-

ni” zora sokmama ve rahatsız etmeme döneminin başladığı dostu düşmana ilan edilmiş oldu. Kulislere Hasan Erbil’in görev süresi dolana kadar Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı’nı sürdürebilmek için tekrar aday olmak istediği fakat Kaçak Sarayı ikna edemediği konuşuluyor.

Erbil anlaşılın yine de saraya yaranma telaşını sürdürüyor. Ama bu çaba işgüzarlıktan öte bir anlam taşıyor. Çünkü görevi devralan Akarca zaten Erdoğan’a ilan-ı aşk eden Ethem Sancak’ın akrabası. Yani yeni başsavcı zaten enişte sayılır. Erbil’in içi rahat olsun. Akarca “birilerini rahatsız etmeden” görevini sürdürecektir.

İşçi sınıfının Süleyman'ı anıldı

Kemal Türkler'in yıllar önce taktığı lakapla "İşçi sınıfının Süleyman'ı" Süleyman Üstün'ü, aramızdan ayrılışının sekizinci yılında öğrencileri, dostları, ailesi ve yoldaşları unutmadı.

İstanbul Zincirlikuyu'daki mezarı başında yapılan anma, Süleyman Üstün başta olmak üzere hayatını sınıf mücadelesine adanmış tüm şehitler için saygı duruşuyla başladı.

Anmaya katılan Petrol-İş Başkanı Mustafa Öztaşkın "Onun yetiştirdiği öğrenciler olarak ömrümüz yettiğince onun yolunda her türlü zorluğa rağ-

men yürümeye devam edeceğiz. Ben bir kez daha hocamı saygıyla anıyorum" dedi.

Anmada ayrıca ailesinin ve dostlarının yanı sıra TKP 1920 ve TUM İGD adına Süleyman Üstün'ü anlatan konuşmalar yapıldı. Konuşmalarda ayrıca metal işçilerinin direnişi de selamlandı.

Ömrünü işçi sınıfının kurtuluşu mücadelesine adayan Üstün, 60'lı yıllardan başlayarak sendikal mücadelede yer almış ve uzun yıllar boyunca çeşitli sendikalarda işçi eğitimcisi olarak çalışmıştı.

Gün, insanca haklara kavuşabilmek için mücadele etmenin günü

16 Ton: Vicdan ve serbest piyasaya dair bir film...

Birinci yılını dolduran Soma Maden Faciası/Katliamı için Türkiye'nin başında olan zat, eline aldığı çizelge ile biraz geçmişe gideceğini söyleyerek 1862'den başlayıp, 1866, 1894, 1906; sonra yakın dönemlerden 1914, 1942, 1963, 1965... Devam ediyor maden ocaklarındaki iş cinayetleri verilerini saymaya ve "İşte gördüğümüz gibi sürekli olan şeyler" diyor, bunlar "olağan" şeyler... Bu sözleri dinlerken tarihin tekrardan ibaret olduğu geliyor aklıma. Tarihin tekrarı de Ümit Kıvanç'ın meşhur 16 Ton belgeselini düşürüyor usuma.

Belgesel, madencilik tarihini anlatan birbirinden ilginç dokuz bölümden oluşuyor. Bölümlerin tamamına farklı ritimlerle, özellikle dönemler arası geçişte piyasaya uyumlu hâle getirilen, "Sixteen Tons" (16 Ton) parçası eşlik ediyor. Kullanılan resim ve fotoğrafların da belgesele akıcılık kattığını söylemeliyim.

Madencilik tarihi sanayi devrimiyle başlıyor ve bu dönemde 5 yaşındaki çocuklar bile madene gönde-

rilir. Nasıl olsa insan hayatı 5 para etmiyor ve nasıl olsa din, kayıpların arkasından ruhun teselli bulmasını sağlıyor.

1950'lerin Amerikası'nda art arda yaşanan madenci ölümleri ve bunu takip eden "Sixteen Tons" parçasının yükselişi ilginç bir dille anlatılmış. Ölüm istatistik olmuş, tıpkı parçadan kazanılan paralar gibi. Kâr-zarar oranı ve insan kayıpları ne de güzel bir denklem. Ha bir de "Sixteen Tons" plağını yapan Capitol Firması'nın, parça sayesinde yüzde 33 kâr sağladığına yer veren ayrıntıyı da görmeden geçmeyelim. Madencilerin emeği üzerinden kâr elde eden şirketler, ölümlerinden de ciddi fayda sağlamayı öğrenmişler.

Orta dünyada bizler/ötekiler, siyahlar/beyazlar, yerliler/asiller şeklinde ayrılan sınıflar varken Osmanlı'da padişahın fermanı ile bu sınıflara ihtiyaç dahi duyulmuyor. Çünkü Osmanlı para karşılığı madene indiremediği halkı "13-50 yaş arası bütün erkekler madene inmek zorundadır" fermanı ile karşı konulamaz bir argüman geliştiri-

yor. Bu ferman o dönemin "Kara Elmas Diyarı", taşı toprağı kömür, Zonguldak havzası için geçerli ve böylece Zonguldak ve çevresinde "insan hayatını karartma dönemi" 1800'lerin sonunda hız kazanıyor.

Sanayi devrimi ile başlayan modern kölelik döneminde de direnen madencileri, kimi zaman ulusal muhafızların, kimi zaman ordu-askerlerin, kimi zaman polislerin baskısı kıyımı karşılamış. Çünkü egemenin gözünde kaybedilen basit bir insan hayatı ve bu gözetilerek serbest piyasa sekteye uğratılamaz. Elbette ki serbest piyasadan önemli değildir insan hayatı. Bu durumu belgesel şöyle özetlemiştir:

"İngiltere'nin New Hartley ocağında göçük altında oğluyla birlikte can veren madencinin ağzından yazılmış şarkı hâlâ her yerde söylenebilir:

'Hiçbiri kendi hayatını düşünmedi Aklı yukarıdaydı hepsinin Ekmeksiz kalacak ailelerinde...'

Savaş şarkılarında bile zaferden, savaşın bitmesinden, yüz güldü-

recek şeylerden söz edilirken madenci şarkılarının çoğu ya ağıttır ya da yukarıdakilere dairdir.

Madencinin kendi aşağıda, ruhu yukarıdadır. O, başkaları günyüzü görsün diye karanlığa razı olmuş bir adamdır."

Oysa çalışmanın yeterince zor olduğu maden ocaklarında yapılması gereken yegane şey işçi güvenliğini sağlamak ve insanca çalışma ortamı sunmak olmalıydı.

Her çağa uygun, izlenilesi/izletilesi 16 Ton belgeseli, maden işçilerinin günümüzde de egemen sermayenin ve acımasız serbest piyasa koşullarının güdümünde yaşadığını hatırlatarak bitiyor. Bu koşullar altında yeni ölümlerin kaçınılmaz olduğunu vurguluyor. Ama tam da buna inat, biz de şunu diyebiliriz ki; gün, insanca haklara kavuşabilmek için mücadele etmenin günü. Çünkü herkes bilsin ki tarih kendini tekrar eden gözü dönmüş egemenleri değil, direnenlerin haklı mücadelesini yazar.